

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Köszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet

Laktációs Szaktanácsadó
Szakirányú Továbbképzési Szak
Tanulmányi tájékoztató

Budapest, 2025.

Tartalom

I.	INTÉZMÉNYI KERET ÉS ELÉRHETŐSÉG.....	3
II.	ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK	5
III.	TANTÁRGYI HÁLÓ	8
IV.	MINTATANTERV	10
V.	TANTÁRGYPROGRAMOK	13
A.	NEM EGÉSZSÉGÜGYI ALAPVÉGZETTSÉGŰEK SZÁMÁRA ELŐÍRT EGÉSZSÉGÜGYI ALAPOZÓ ISMERETEK	13
B.	AZ ELSŐ FÉLÉV KURZUSAI.....	24
C.	A MÁSODIK FÉLÉV KURZUSAI	43
D.	A HARMADIK FÉLÉV KURZUSAI	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
VI.	SZAKDOLGOZATI KÖVETELMÉNYEK	82
VII.	A ZÁRÓVIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELEI.....	95
VIII.	A LAKTÁCIÓS SZAKTANÁCSADÓ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI.....	97
IX.	MELLÉKLETEK.....	100

I. Intézményi keret és elérhetőség

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar (a továbbiakban: SE-EKK) intézményeként folytatja tevékenységét. Az Intézet az Oktatási Hivatal engedélye alapján két mesterképzést (szociális munka mesterképzés, interdiszciplináris családtudományi mesterképzés), valamint szakirányú továbbképzéseket (mentálhigiéné szakirányú továbbképzés, munkahelyi mentálhigiéné szakirányú továbbképzési szak, lelkipogó szakirányú továbbképzés, laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzés, közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés, iskolai szociális munka szakirányú továbbképzés, aktív idősödés szakirányú továbbképzés és házasság- és család-lelkipogó szakirányú továbbképzés) indíthat. Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Török Szabolcs, habilitált egyetemi tanár

Elérhetőségeink:

Postacím: Mentálhigiéné Intézet

1428 Budapest, Pf. 2.

Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.

Tel: (1) 266-0878

Fax: (1) 214-5685

Honlap: <http://semmelweis.hu/mental/>

A tanulmányi ügyek intézésének helye és időpontja:

E-mail: mental.tanulmanyi@semmelweis.hu

Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4.

Tel: (1) 459-1500 / 56549-ös mellék

Fax: (1) 214-5685

Wirthné Dr.. Ungváry Renáta adjunktus, szakcsoportvezető
Tel: +3630202 0870
E-mail: ungvary.renata@semmelweis.hu

II. Általános információk

A SE-EKK Mentálhigiéné Intézet laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzésének specifikumai

Általános bevezető

Az SE-EKK Mentálhigiéné Intézet a Szoptatásért Magyar Egyesület együttműködésével 2010-ben Laktációs szaktanácsadó vizsgára felkészítő elnevezéssel szakirányú továbbképzési szakot indított. A folyamatos curriculum-fejlesztés következményeként 2017-től a képzés három félévessé bővült, és Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak néven indítja a Kar (a létesítést engedélyező határozat ügyiratszám: FNYF/509-2/2017). A képzés indításakor feltétel volt a már korábban létező nemzetközi képesítés (International Board Certified Lactation Consultant) egyidejű megszerzése. A Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak elvégzésének 2017-től nem feltétele az IBCLC vizsga letétele, de a képzés kurzusai továbbra is a nemzetközi vizsga tudásanyagához és követelményeihez illeszkednek, illetve a képzés kiemelt célja marad a nemzetközi vizsgára való felkészítés.

Jelenléti kötelezettség

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat vonatkozó pontjának megfelelően:

Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon és az Intézet döntésének értelmében – az előadásokon való legalább 75%-os részvétel. A képzés levelező jellegéből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető az összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől. Ez alól kivételt képez: a sajátélmény konzultáció, a hallgató által választott időpontban teljesítendő félévenként két terepgyakorlat, az internetes gyakorlat és a kórházi gyakorlat, amelyet a harmadik félév során kell teljesíteni. Ezekben a kurzusokon hiányzás nem elfogadható, a képzés a meghirdetett időpontokon túl nem biztosít további gyakorlati alkalmakat a pótlásra. A stúdiumokon a pusztán jelenlétén túl követelmény az órákon való aktív közreműködés. Vendéghallgatóinkra ugyanezek a szabályok vonatkoznak.

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden, a képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalóról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról <https://semmelweis.hu/mental/>, illetve a Moodle-ről tájékozódhatnak.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4. Hallgatói Centrum F-30. terem

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

Fogyatékosügyi és esélyegyenlőségi koordinátor

Horváth Balázs

Tel: (20)825-8426

horvath.balazs@semmelweis.hu

Tanulmányi kötelezettségek

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó.

(<https://semmelweis.hu/jogigfoig/dokumentumtar/szabalyzattar/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/iii-konyv-hkr>)

A hallgatók az egyes stúdiumokhoz tartozó követelményekről és határidőkről jelen tanulmányi tájékoztatón kívül a moodle e-learning felületen keresztül és alkalmanként online tájékoztatókon keresztül kapnak részletes tájékoztatást.

Beiratkozás: Az önköltséges képzésben részt vevő hallgató csak abban az esetben iratkozhat be a következő szemeszterre és folytathatja a képzést, ha a befizetést igazoló dokumentumot vagy annak másolatát leadja, illetve ha részletfizetési kedvezmény vagy fizetési haladék iránti kérelme van folyamatban.

Az egyes stúdiumok tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból, valamint a Moodle felületre feltöltött hallgatói jegyzetektől tevődik össze.

A Semmelweis Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzat – III. KÖNYV Hallgatói Követelményrendszer – III.1. RÉSZ Felvételi Szabályzat 48. § (5) bekezdés szerint "a képzésbe jelentkező nem orvos- és egészségtudomány képzési területen legalább alapképzési szintű végzettséggel rendelkezők számára az orvos- és egészségtudományi alapismeretek elsajátítása a nemzetközi laktációs szaktanácsadó (IBCLC) vizsga feltételeként előírt mértékben kötelező, mely ismereteket (anatómia, élettan-kórélettan, egészségtudományi alapismeretek, elsősegélynyújtás, közegészségügy-járványtan) legkésőbb a képzéssel párhuzamosan a második félév végéig kell teljesíteni."

A Felvételi Szabályzatban rögzített alapismeretek jelen mintatantervben szereplő szabadon választható tárgyak (Az anatómia alapjai; A humánélettan alapjai; A táplálkozástudomány alapjai; Elsősegélynyújtás; Általános és fertőzések elleni óvintézkedések; Egészségügyi szaknyelv) teljesítésével abszolválhatók. Más intézményben végzett tanulmányok igazolása csak tantárgybefogadási kérelem benyújtásával lehetséges.

A nemzetközi laktációs szaktanácsadó vizsga

A képzés célja a nemzetközi laktációs szaktanácsadó (International Board Certified Lactation Consultants - IBCLC) vizsgára való felkészítés is, ezért a képzés elvégzésének feltételei megegyeznek a nemzetközi vizsga bemeneti feltételeivel. A nemzetközi vizsgabizottság International Board of Lactation Consultant Examiners - IBLCE) előírásai a következők:

1 A nemzetközi vizsgára jelentkezőnek rendelkeznie kell olyan egészségügyi képzettséggel, melyet jellemzően egészségügyi szakemberek szereznek meg szakmai tanulmányaik során.

• Az egészségügyi képzésnek tartalmaznia kell a következő 8 tantárgy mindegyikéből legalább egy kurzust akkreditált felsőoktatási intézményben (zárójelben a képzésben oktatott tárgy neve):

- ☒ Biológia (A laktáció biológiai alapjai)
- ☒ Humán anatómia (Az anatómia alapjai)
- ☒ Humán élettan (Humán élettan)
- ☒ Csecsemő- és gyermeknövekedés és fejlődés (Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei)
- ☒ Bevezetés a klinikai kutatásba (Kutatási eredmények elemzése)
- ☒ Táplálkozástudomány (A táplálkozástudomány alapjai.)
- ☒ Pszichológia vagy tanácsadói ismeretek vagy kommunikáció (A tanácsadás pszichológiája)
- ☒ Szociológia vagy kulturális érzékenység vagy kultúrantropológia (A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai)

• Továbbá a következő 6 tárgy bármely továbbképzési intézményben való elvégzését:

- ☒ Életmentés, elsősegélynyújtás (Elsősegélynyújtás)
- ☒ Egészségügyi dokumentáció (Terepmunka tutoriális kíséréssel I., II.)
- ☒ Egészségügyi szaknyelv (Egészségügyi szaknyelv)
- ☒ Egészségügyi szakemberek munkahelyi biztonsága (Környezet-, munka, tűz és vagyonvédelmi oktatás)
- ☒ Szakmai etika egészségügyi szakembereknek (Hivatásetika)
- ☒ Általános és fertőzések elleni óvintézkedések (Általános és fertőzések elleni óvintézkedések)

2 A nemzetközi vizsgára jelentkezőnek rendelkeznie kell legalább 95 órányi laktáció specifikus oktatás igazolásával (ebből 5 órának kommunikációs fókuszúnak kell lennie).

- A képzés teljes óraszám 217 óra, melyből az elméleti oktatás 137 laktációs specifikus elméletet tartalmaz, amelyről a vizsgajelentkezéskor a hallgatónak angol nyelvű igazolólapot állítunk ki.
- A klienssel való kommunikációra kiemelt figyelmet fordítunk a „Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok”, „A tanácsadás pszichológiája” illetve az „Esetmegbeszélés” tárgyak során.

3 A jelentkezőnek rendelkeznie kell 1000 óra laktáció specifikus klinikai tapasztalattal, amely kiváltható 500 óra mentorált gyakorlattal, melyet laktációs szaktanácsadó diplomával és érvényes International Board Certified Lactation Consultant (IBCLC) oklevéllel rendelkező tanácsadó igazolhat.

- A képzés bemeneti feltételei között szerepel a klinikai tapasztalat megléte. A klinikai tapasztalat megszerzésének igazolása az abszolutórium megszerzésének egyik feltétele. Bizonyos munkakörökben a jelentkezők a munkaidejük egy részét a következő arányok szerint számíthatják be:

- ☒ szülésznő 20%
- ☒ területi védőnő 30%
- ☒ dévény terapeuta/gyógytornász (gyermekkel foglalkozó) 20%
- ☒ gyermekorvos, újszülöttel is foglalkozó 30%
- ☒ szülészorgos 15%
- ☒ csecsemőápoló 60%
- ☒ kórházi védőnő 50%
- ☒ házi gyermekorvos 30%
- ☒ gyermekfogorvos 20%
- ☒ perinatális szaktanácsadó 30%
- ☒ szülő-csecsemő konzulens 30%
- ☒ hordozási tanácsadó 10%
- ☒ (további munkakörök esetén a felvételi bizottság dönt az óraszámok beszámításáról)

Tanári kar

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, illetve külső (szerződéses) munkatársakból áll.

Klinikai együttműködés

A hallgatók a harmadik félév során terepgyakorlatukat külső oktatókórházakban végzik Szakanyagok

A kötelező és ajánlott irodalom egy része megvásárolható a Semmelweis kiadótól vagy a Medicina kiadótól. Mindezt kiegészíthetik az oktatók által összeállított kéziratok, amelyek a Moodle e-learning felületen találhatók.

III. Tantárgyi háló

A képzés meghatározó ismeretkörei

A képzési program több pilléren áll. A „Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok”, „Laktációs elméleti ismeretek stúdiumcsoport”, a „Klinikai ismeretek stúdiumcsoport” és a „Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok” egymásra épülve, de más-más oldalról járulnak hozzá a hallgató elméleti és gyakorlati ismereteinek, valamint laktációs szaktanácsadói kompetenciáinak fejlesztéséhez. A hallgatóknak lehetőségük van további ismeretek szerzésére kötelezően választható és szabadon választható tárgyak felvételével. Az egyes tantárgyakat és a hozzájuk tartozó óraszámokat és kreditértékeket a tantárgyi háló (9-10. oldal) tartalmazza.

- Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok: 9 kredit
 - A tanácsadás pszichológiája
 - Rendszerszemléletű családkonzultáció alapjai
 - Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok
 - Egyéni sajátélmény-konzultáció
- Laktációs elméleti ismeretek stúdiumcsoport: 16 kredit
 - A laktáció biológiai alapjai
 - Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei
 - A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai
 - Hivatásetika
- Klinikai ismeretek stúdiumcsoport: 45 kredit
 - A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései
 - Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai
 - A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai
 - Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat
 - Terepmunka tutoriális kíséréssel
- Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok: 12 kredit
 - Nemzetközi állásfoglalások ismerete
 - Kutatási eredmények elemzése
 - Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés
 - Laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai

- Szakdolgozati stúdium:3 kredit
- Szakdolgozati szakszeminárium

- Kötelezően választható stúdiumok: 5 kredit
- Irodalomkutatási módszerek
- Primer prevenciós programszervezés
- Segítő beszélgetés gyakorlata
- Szakirodalom-feldolgozási kurzus

- Szabadon választható stúdiumok: 1-3 kredit
- Az anatómia alapjai
- A humánélettan alapjai
- A táplálkozástudomány alapjai
- Elsősegélynyújtás
- Általános és fertőzések elleni óvintézkedések
- Egészségügyi szaknyelv

IV. Mintatanterv

Stúdiumok		Elmélet / gyakorlat	I. félév (óra- számok)	II. félév (óra- számok)	III. félév (óra- számo- k)	Számon- kérés módja	Kredi- t	Kötelező / kötelezően választható
1. Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok							9	
1.1	A tanácsadás pszichológiája	elmélet		6		kollokvium (írásbeli)	2	kötelező
1.2	Rendszerszemlélet a laktáció támogatásában	elmélet		7		kollokvium (írásbeli)	3	kötelező
1.3	Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok	elmélet		9		gyakorlati jegy	4	kötelező
1.4	Egyéni sajátélmény-konzultáció	gyakorlat		2		aláírás	0	kötelező
2. Laktációs elméleti stúdiumok:							16	
2.1	A laktáció biológiai alapjai	elmélet	12			kollokvium (írásbeli)	5	kötelező
2.2	Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei	elmélet	12			kollokvium (szóbeli)	5	kötelező
2.3	A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai	elmélet			9	kollokvium (írásbeli)	4	kötelező
2.4	Hivatásetika	elmélet			6	gyakorlati jegy	2	kötelező
3. Klinikai ismeretek stúdiumcsoport							45	
3.1	A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései	elmélet	17			kollokvium (írásbeli)	5	kötelező

3.2	Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai	elmélet	27			kollokvium (szóbeli)	10	kötelező
3.3	A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai	elmélet		26		kollokvium (szóbeli)	10	kötelező
3.4	Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat	gyakorlat			24	gyakorlati jegy	10	kötelező
3.5	Terepmunka tutoriális kíséréssel I.	gyakorlat	4			gyakorlati jegy	4	kötelező
3.6	Terepmunka tutoriális kíséréssel II.	gyakorlat		6		gyakorlati jegy	6	kötelező
4. Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok							<u>12</u>	
4.1	Nemzetközi állásfoglalások ismerete	elmélet			6	gyakorlati jegy	2	kötelező
4.2	Kutatási eredmények elemzése	elmélet	6			írásbeli kollokvium	2	kötelező
4.3	Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés I	gyakorlat		9		gyakorlati jegy	3	kötelező
4.4	Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés II	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	3	kötelező
4.5	Laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai	gyakorlat			6	gyakorlati jegy	2	kötelező
5. Szakdolgozat							3	
5.1	Szakdolgozati szakszeminárium	gyakorlat		5		gyakorlati jegy	3	kötelező
6. Kötelezően választható stúdiumok							5	
6.1	Irodalomkutatási módszerek	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
6.2	Primer prevenciós programszervezés	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható

6.3	Segítő beszélgetés gyakorlata	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
6.4.	Szakirodalom-feldolgozási kurzus	gyakorlat			9	gyakorlati jegy	5	kötelezően választható
7. Szabadon választható stúdiumok							1-3	
7.1	Az anatómia alapjai	elmélet	6			kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
7.2	A humán élettan alapjai	elmélet	6			kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
7.3	Egészségügyi szaknyelv	elmélet	3			kollokvium (szóbeli)	1	szabadon választható
7.4	A táplálkozástudomány alapjai	elmélet		6		kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
7.5	Elsősegélynyújtás	gyakorlat		9		gyakorlati jegy	3	szabadon választható
7.6	Általános és fertőzések elleni óvintézkedések	elmélet		6		kollokvium (szóbeli)	2	szabadon választható
Összesen			78	70	69		90	

V. Tantárgyprogramok

A. Nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapoó ismeretek

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Az anatómia alapjai Rövidített neve: Anatómia Angol neve: Anatomy Német neve: Anatomie Kódja: MIKOLSZT057 1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Pölöskeiné Dr. Szénási Annamária tanársegéd					
Tárgyfélév: 1./ősz	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-					
Tantárgy célkitűzése: A hallgatók megismerjék az ember szomatikus állapotának sajátosságait, alapoó anatómiai tudást szerezzenek a laktáció támogatásához szükséges ismeretanyag elsajátításához. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapoó tárgyak közül a „Humán anatómia” tárgy követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Bevezetés az emberi test anatómiájába. Felöleli a szervek térbeli elrendezését és megjelenését a szervezetben, beleértve a szervek vizuális azonosítását. A hangsúlyt a csontváz és izomrendszer, valamint a fő szervrendszerek anatómiájára helyezi. Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgatók a tárgy elvégzése után képesek lesznek a későbbi laktáció specifikus anatómiai ismereteket rendszerben értékelni.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:- Megoldandó feladatok száma: --					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele az előadások meghallgatása					
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy) Témakörök: Az emberi test felépítése, fő részei. Sejt, szövet, szervek, szervrendszerek. Csontvázrendszer, izomrendszer.					

Szív és vérkeringés.

Emésztőrendszer szakaszai.

Légzőrendszer felépítése.

Vese szerkezete, élettana.

Női és férfi nemi szervek, menstruációs ciklus.

Idegrendszer.

Agyvelő felosztása, agykérgi központok, agykamrák.

Központi idegrendszer

Perifériás idegrendszer.

Vegetatív idegrendszer.

Érzékszervek.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

Tarsoly Emil (2010): Funkcionális anatómia

Visible Body interaktív program, amely a Központi könyvtáron keresztül férhető hozzá

Ajánlott irodalom:

Tarsoly Emil (2011): Anatómia – interaktív segédanyag

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A humán élettan alapjai Rövidített neve: Élettan Angol neve: Human Physiology Német neve: Menschliche Physiologie Kódja: MIKOLSZT058_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Pölöskeiné Dr. Szénási Annamária tanársegéd					
Tárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-					
Tantárgy célkitűzése: A laktációt megalapozó élettani és biokémiai folyamatok alapjainak megismertetése a nem egészségügyi alapvégzettségű laktációs szaktanácsadó hallgatókkal. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapo- zó tárgyak közül a „Humán élettan” tárgy követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Bevezetés az élet fenntartásához szükséges élettani és biokémiai folyamatokba és az általános fiziológiai elvekbe. Tárgyalja a szervek és a szervrendszerek folyamatait. Ismerteti az élettani alapjelenségeket, a szervezet és a működés összefüggéseit, az élettani és a kóros működés ismérveit. Különös hangsúlyt kapnak a szervek és szervrendszerek kapcsolatai, valamint a szabályozó mechanizmusok Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgatók a megszerzett alapo- zó tudásuk birtokában képessé válnak a laktáció biokémiai folyamatainak értelmezésére.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:- Megoldandó feladatok száma:					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: az előadások meghallgatása					
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy) Témakörök: Sejtélettan A szív-működés élettana A légzés élettana A hormonrendszer működése Az idegrendszer működése A hőháztartás					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: Dr. Lévay György (szerk.) (2010): Alkalmazott élettan-kórélettan. Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Budapest. Csík Zsuzsanna (szerk.) (2010): Élettan-kórélettan gyakorlati munkafüzet. Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar, Budapest. Ajánlott irodalom:					

Fonyó A. (szerk.) (2011): Az orvosi élettan tankönyve. Medicina Könyvkiadó Zrt.
Székely M. (szerk.) (2010): Kórélettani alapok. Medicina Könyvkiadó Zrt.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Egészségügyi szaknyelv Rövidített neve: Szaknyelv Angol neve: Medical Terminology Német neve: Medizinische Fachbegriffe Kódja: MIKOLSZT059_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Pölöskeiné Dr. Szénási Annamária tanársegéd					
Tárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 3 elmélet	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 1
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-					
Tantárgy célkitűzése: A nem egészségügyi végzettségű laktációs hallgatók megismertetése az egészségügyi nyelv latin- és angolnyelvű gyökereivel, rövidítéseivel. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi szaknyelv” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Az alapvető orvosi terminológiák jelentése, értelmezése.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgatók képessé válnak az egészségügyi rendszer hiteles és elismert tagjaivá válni.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: az előadások meghallgatása					
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy) Témakörök: Az anatómiai nevezéktan alapjai Klinikai diagnózisok, eljárások megnevezései Farmakológiai szakkifejezések					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: Bakó Alexandra (2017) SE ETK: Orvosi latin és egészségügyi terminológia Ajánlott irodalom:					

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A táplálkozástudomány alapjai Rövidített neve: Táplálkozástud Angol neve: Dietetics-Nutrition Német neve: Diätetik-Ernährung Kódja: MIKOLSZT060_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Pölöskeiné Dr. Szénási Annamária tanársegéd					
Tárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):					
Tantárgy célkitűzése: A tantárgy a táplálkozástudomány és a dietetika alapismereteibe nyújt betekintést. A tantárgy a szakképzés céljaival összhangban dolgozza fel az egyes táplálkozással összefüggő témaköröket. A tárgy további feladata olyan elméleti ismeretek átadása, melyek megalapozzák a korszerű, multidiszciplináris szemlélet kialakulását. A tananyag birtokában a hallgatók képessé válnak az egészséges táplálkozás ismereteinek megvalósítására, a hibás táplálkozási szokások felismerésére az ellátás során. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „Táplálkozástudomány” tárgy követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A tárgy bemutatja a táplálkozástudomány elveit és fogalmait. Hangsúlyozza a humán táplálkozási szükségleteket. Felöleli az orvostudomány, biokémia, élettan, dietetika, az élelmiszer-tudományok és a társadalomtudományok táplálkozástudományhoz kapcsolódó aspektusait, melyek az emberi növekedéssel, a sejtműködéssel és az egészséggel kapcsolatosak. Tárgyalja az élelmiszerek tápanyagtartalmát, az emésztés, felszívódás, szállítás és metabolizálás biokémiáját, valamint a tápanyagok kémiai szerepét a sejtek növekedésében és a homeosztázisban. Segíti a különleges tápanyagok szerepének megértését a kiegyensúlyozott étrend és az optimális egészség elérésében. Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képessé válik az anyatej szerepének meghatározására a táplálkozásban, képes az ügyfeleinek segítséget nyújtani az anyatejet kísérő és követő táplálkozás felépítésében.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: az előadások meghallgatása					
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy) Témakörök: Alapvető tápanyagcsoportok A tápanyagok kémiai szerepe a sejtek növekedésében és a homeosztázisban. Élelmiszerek tápanyagösszetétele Táplálkozási igény különböző életkorokban és helyzetekben A várandós táplálkozás sajátosságai Alapdiétákra vonatkozó ismeretek					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:					

Kötelező irodalom:

Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége (2016): A magyar táplálkozási ajánlás: Okostányér.
Budapest. www.mdosz.hu/okostanyer

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Általános és fertőzések elleni óvintézkedések Rövidített neve: Óvintézkedések Angol neve: Universal Safety Precautions and Infection Control Német neve: Allgemeine Sicherheitsvorschriften und Infektionskontrolle Kódja: MIKOLSZT061_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Pölöskeiné Dr. Szénási Annamária tanársegéd					
Tárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-					
Tantárgy célkitűzése: A laktációs szaktanácsadó hallgatók felkészítése arra, hogy hogyan védhetik meg önmagukat és ügyfeleiket a fertőzések ellen, és hogyan akadályozhatják meg a betegségek terjedését hatékony higiéniai intézkedések révén. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Általános és fertőzések elleni óvintézkedések” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A humánökológia alapjai, a víz-, a levegő-, a talajszennyeződés hatása az emberi egészségre, az ártalmak megelőzésének fontosabb kérdései. Hulladékkezelés, hulladékgazdálkodás, veszélyes hulladékok szakszerű kezelésének ismertetése. Az épületek, ezen belül a betegek elhelyezésére szolgáló úgynevezett egészségügyi célépületek, a lakások higiénés normái, elégtelen funkciójuk hatása a beteg és egészséges emberre, az ártalmak megelőzésének lehetőségei. A foglalkozás betegségek kialakulásának körülményei, a megfelelő munkakörnyezet kialakításakor szükséges feltételek, normák. Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül, egyéni tanrendben, online felületen meghallgathatók, a hallgatóknak konzultációt biztosítunk.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgatók képessé válnak önmaguk és ügyfeleik biztonságának megóvására.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: az előadások meghallgatása					
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium (ötfokozatú érdemjegy) Témakörök: A humánökológia alapjai Szennyeződéstípusok Hulladékkezelés Lakókörnyezet hatása az emberi egészségre Foglalkozásbetegségek Az egészségügyi ellátással összefüggő betegségek Epidemiológia					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom:					

Zsiga László (1999 HIETE, Budapest): Közegészségtan.
Ajánlott irodalom:
Aktuális jogszabályok

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Elsősegélynyújtás Rövidített neve: Elsősegély Angol neve: First aid Német neve: Erste Hilfe Kódja: MIKOLSZT062_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Berta Gabriella, laktációs szaktanácsadó, aneszteziológus szakorvos					
Tárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: szabadon választható	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám):-					
Tantárgy célkitűzése: A képzés célja korszerű elsősegélynyújtási ismeretek átadása, a beavatkozási készség kifejlesztése, a folyamatos továbbképzés igényének kialakítása. Növelni a hallgatók empátiás készségét, javítani helyzetfelismerő és döntési képességeiket. Megismertetni a leggyakoribb hirtelen egészségkárosodásokat, különös figyelemmel az újszülöttek és csecsemők speciális igényeire. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Életmentés, elsősegélynyújtás” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A helyszíni betegvizsgálat, diagnózisalkotás, ellátás szempontjai. Teendők a bejelentéstől a szállításig. Légzés, keringés vizsgálata és mesterséges fenntartásának módszerei, az újraélesztés alapjai. (BLS) algoritmus, az újraélesztés gyógyszerei, elektroterápia, hibák és szövődmények. Az újszülött vizsgálata és ellátása. A csecsemők és gyermekek vizsgálatának és ellátásának szempontjai, újraélesztés csecsemő és gyermekkorban. A beteg megfigyelése és vizsgálata. Kimentés, betegmozgatás. Légútbiztosítás. Lélegeztetés. A keringés mesterséges pótlása. komplex újraélesztés. Az előadások a meghirdetett oktatási napokon kívül egy előzetesen meghirdetett napon lesznek megtartva.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató képessé válik az egészségügyi vészhelyzet elvárható megelőzésére, megakadályozására.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: A teljes gyakorlati napon való aktív részvétel kötelező.					
Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: Dr. Hornyák István (2016): Elsősegélynyújtás. Semmelweis Kiadó.					

B. Az első félév kurzusai

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A laktáció biológiai alapjai Rövidített neve: Lakt. biol. alapok Angol neve: Biological foundations of lactation Német neve: Biologische Grundlagen der Laktation Kódja: MIKOLSZT037 1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Juhászné dr. Kun Judit, orvos, laktációs szaktanácsadó Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó					
Tárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Az emlőmirigy makro-és mikroszkópos felépítésének, a csecsemő szájüregi anatómiájának és alapvető élettani funkcióinak, valamint a laktáció élettanának bemutatása. Az anyatej összetételének és immunológiai jelentőségének, a csecsemőtápszerekkel, a szoptató anya táplálkozásával, a szoptatás és gyógyszeresedés kérdéseivel kapcsolatos tudnivalók ismertetése. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapoó tárgyak közül a „Biológia” tárgy követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: ● Az emlő anatómiája, a laktáció élettana: az emlő fejlődése, az emlő makroszkópos és mikroszkópos anatómiája, variációk és rendellenességek, szekretoros differenciálódás, szekretoros aktiválódás, laktáció, involúció, a tejtermelés endokrin és autokrin szabályozása, relaktáció és indukált laktáció. ● Az anyatej összetétele: az anyatej biológiai különlegessége, tápanyagcsoportok az anyatejben, bioaktív összetevők, az anyatej összetétele a laktáció különböző stádiumaiban, relaktáció, indukált laktáció és az anyatej összetétele, az anyatej összetételének változásai, fagyasztás, pasztörizálás, forralás hatása az anyatej összetevőire. ● A csecsemő szájüregének anatómiája, a csecsemő táplálkozással kapcsolatos élettana, a mesterséges táplálás: a szopásban közreműködő izmok és beidegzésük, az újszülött alkalmazkodása a méhen kívüli élethez, a szopással kapcsolatos reflexek, hozzátáplálás hatása a gyomor -bélrendszerre, különbségek az anyatej és a tápszer összetételében, a tápszeres táplálás hatásai a csecsemőre.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató: - birtokába kerül mindazon elméleti ismereteknek és gyakorlati készségeknek, amely az emlő anatómiájára, a laktáció élettanára és a témához kapcsolódó biológiai ismeretekre vonatkoznak - megismeri és integráltan alkalmazni képes anatómiai tudását és gyakorlati ismereteit; - megismeri és képessé válik megfelelő módon értelmezni a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;					

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Az oktató előzetes feladatok kiadásával segíti a hallgatók felkészülését az elméleti órákra. Megoldandó feladatok száma: -
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, az előzetes feladatok elkészítése
Vizsgakövetelmények: Írásbeli kollokvium (teszt) Tételsor: 1. Az emlő fejlődése 2. Az emlő makroszkópos és mikroszkópos anatómiája 3. Variációk és rendellenességek 4. A laktáció élettana - szekretoros differenciálódás, szekretoros aktiválódás, laktáció, involúció 5. A laktációban szerepet játszó hormonok 6. A tejtermelés szabályozása 7. Relaktáció és indukált laktáció 8. A tejtermelés molekuláris biológiája 9. Tápanyagcsoportok az anyatejben; az anyatej összetétele a laktáció különböző stádiumaiban; fagyasztás, pasztörizálás, forralás hatása az anyatej összetevőire 10. Az anyatej biológiai különlegessége; bioaktív összetevők az anyatejben 11. Különbségek az anyatej és a tápszer összetételében 12. A mesterséges táplálás és annak hatásai a csecsemőre, az anyára, a társadalomra, a környezetre 13. A csecsemő szájüregi anatómiája, a szopás élettana. A szopásban közreműködő izmok és beidegzésük; a szopással kapcsolatos reflexek 14. Az újszülött alkalmazkodása a méhen kívüli élethez; a csecsemő táplálkozással kapcsolatos élettana.
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: • Kun Judit: A tejszintézis molekuláris biológiája. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. • Wambach, K – Watson Genna, C: A laktáció anatómiája és élettana. In: Wambach-Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis Kiadó, 2019 pp. 81-122. • Riordan, J: Az anyatej biológiai sajátosságai. In: Wambach-Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis Kiadó, 2019 pp. 123-172. • Kun Judit: Az emlő anatómiája – újabb ismeretek a laktáló emlő ultrahangos vizsgálatai alapján. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. Ajánlott Könyv • Anatomy of the Breast. In: Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 9th edition, Elsevier, 2021 pp 38-57. • Physiology of Lactation. In: Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 9th edition, Elsevier, 2021 pp 58-92 • Biochemistry of Human Milk. In: Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 9th edition, Elsevier, 2021 pp 93-144

- Host-Resistance Factors and Immunologic Significance of Human Milk. In: Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 9th edition, Elsevier, 2021 pp 145-192
- Infant Anatomy and Physiology for Feeding. In: Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). *Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care*, (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning.
- Breast Anatomy and Milk Production. In: Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). *Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care, 2nd Edition* (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning.
- Biochemistry of Human Milk. In: Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). *Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care*, (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning.
- Hale & Hartmann: Textbook of Human Lactation. Springer, 2017
- Barbara Wilson-Clay-Kay Hoover: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 7th edition, 2022
- Donáth: Anatómia-élettan. Medicina, 2015
- Fehér Erzsébet: Maxillofacialis anatómia (Fejlődéstani fejezet); Medicina, 2021
- Vagy bármilyen más anatómia-élettan tankönyv és atlasz, amiből az emlő, a női ivarszervek, a szájüreg anatómiája, a gyomor-bélrendszer (emésztés), az immunrendszer, a hormonrendszer és a bilirubin anyagszere alapjai elsajátíthatók

Interneten megtalálható cikkek, könyvfejezetek

- Dr. Baksa Gábor: Adhéziós molekulák, sejtkapcsoló struktúrák. A hámsejt felépítése <https://semmelweis.hu/anatomia/files/2017/09/Adheziós-molekulák-es-sejtkapcsoló-strukturák.pdf>
- De Silva NK. Breast development and disorders in the adolescent female. Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol. 2018 Apr;48:40-50. doi: 10.1016/j.bpobgyn.2017.08.009. Epub 2017 Sep 5. PMID: 28935365. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S152169341730127X>
- D. T. Ramsay, J. C. Kent, R. A. Hartmann and P. E. Hartmann: Anatomy of the lactating human breast redefined with ultrasound imaging. J. Anat.(2005)206, pp525–534 <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-7580.2005.00417.x/pdf>
- Donna T. Geddes: Inside the Lactating Breast: The Latest Anatomy Research. J Midwifery Womens Health 2007;52:556–563 http://breastnbabylactation.com/pdf/11_inside_lactating_breast.pdf
- Boss M, Gardner H, Hartmann P. Normal Human Lactation: closing the gap. F1000Res. 2018 Jun 20;7:F1000 Faculty Rev-801. doi: 10.12688/f1000research.14452.1. PMID: 29983914; PMCID: PMC6013763. <https://f1000research.com/articles/7-801>
- Truchet S, Honvo-Houéto E. Physiology of milk secretion. Best Pract Res Clin Endocrinol Metab. 2017 Aug;31(4):367-384. doi: 10.1016/j.beem.2017.10.008. Epub 2017 Oct 31. PMID: 29221566. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1521690X17301069>
- Christian P, Smith ER, Lee SE, Vargas AJ, Bremer AA, Raiten DJ. The need to study human milk as a biological system. Am J Clin Nutr. 2021 May 8;113(5):1063-1072. doi: 10.1093/ajcn/nqab075. PMID: 33831952; PMCID: PMC8106761. <https://academic.oup.com/ajcn/article/113/5/1063/6218075>
- Pietrzak-Fiećko R, Kamelska-Sadowska AM. The Comparison of Nutritional Value of Human Milk with Other Mammals' Milk. Nutrients. 2020 May 14;12(5):1404. doi: 10.3390/nu12051404. PMID: 32422857; PMCID: PMC7284997. <https://www.mdpi.com/2072-6643/12/5/1404>
- Garwolińska D, Namieśnik J, Kot-Wasik A, Hewelt-Belka W. Chemistry of Human Breast Milk-A Comprehensive Review of the Composition and Role of Milk Metabolites in Child Development. J Agric Food Chem. 2018 Nov 14;66(45):11881-11896. doi: 10.1021/acs.jafc.8b04031. Epub 2018 Nov 2. PMID: 30247884. <https://pubs.acs.org/doi/full/10.1021/acs.jafc.8b04031>

- Yi DY, Kim SY. Human Breast Milk Composition and Function in Human Health: From Nutritional Components to Microbiome and MicroRNAs. *Nutrients*. 2021 Sep 2;13(9):3094. doi: 10.3390/nu13093094. PMID: 34578971; PMCID: PMC8471419. <https://www.mdpi.com/2072-6643/13/9/3094>
- Taylor SN. ABM Clinical Protocol #29: Iron, Zinc, and Vitamin D Supplementation During Breastfeeding. *Breastfeed Med*. 2018 Jul/Aug;13(6):398-404. doi: 10.1089/bfm.2018.29095.snt. Erratum in: *Breastfeed Med*. 2018 Nov;13(9):639. Erratum in: *Breastfeed Med*. 2020 Jul;15(7):481. PMID: 30016173. <https://abm.memberclicks.net/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/29-iron-zinc-and-vitamin-d-protocol-english.pdf>
- Le Huërou-Luron, I., Blat, S., & Boudry, G. (2010). Breast- v. formula-feeding: Impacts on the digestive tract and immediate and long-term health effects. *Nutrition Research Reviews*, 23(1), 23-36. doi:10.1017/S0954422410000065 <https://www.cambridge.org/core/journals/nutrition-research-reviews/article/breast-v-formulafeeding-impacts-on-the-digestive-tract-and-immediate-and-longterm-health-effects/9C9474E905CCFEFC0E4719E6D18F9083>
- Infant milks – Information for health workers <https://www.firststepsnutrition.org/infant-milks-health-workers>

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológiai Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei Rövidített neve: Csecsemő szükségletei Angol neve: Natural needs of the healthy infant Német neve: Natürliche Bedürfnisse des gesunden Säuglings Kódja: MIKOLSZT039_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dobrova Beatrix védőnő, laktációs szaktanácsadó, Wirthné Dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó					
Tárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 12 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A csecsemőfejlődés általános jellemzőinek, a csecsemő normális viselkedésének, táplálkozásának, szokásainak és szükségleteinek átfogó ismertetése. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapképzettéskéük számára előírt egészségügyi alapoó tárgyak közül a „Csecsemő és gyermek növekedés és fejlődés” tárgy követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: • Evolúciós, antropológiai, élettani és pszichés alapok • Kötődő nevelés, érzelmi fejlődés, válaszkész gondoskodás (első óra jelentősége, bőrkontaktus, elkülönítés). • A szoptatott csecsemő fejlődése. Fogalmak, alapvető élettani sajátosságok és funkciók (szoptatással kapcsolatos fogalmak, a gyarapodás megítélése, szoptatott csecsemő fejlődése). • Az igény szerinti szoptatás jelentősége. Cumihaszználat, cumisüveg használat • Alvás, éjszakai gondoskodás. • Hozzátaóplálás (fogalmak, élettani és pszichés alapok). • Hosszú távú szoptatás, elválasztás, elválasztódás (fogalmak, élettani, pszichés, evolúciós és antropológiai alapok). • Hordozás					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - birtokába kerül mindazon elméleti ismereteknek és gyakorlati készségeknek, amelyek az egészséges csecsemők általános jellemzőire, a normális viselkedésére és élettani jellegzetességeire vonatkoznak - megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a csecsemők fizikai és érzelmi szükségleteire vonatkozó tudást; - helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességet sajátít el;					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: egy hónaposnál idősebb csecsemő vagy kisgyermek szoptásmagatartásának, gondozásának megfigyelése, beszélgetés az anyával a szoptatás és viselkedés jellegzetességeiről, alvási szokásokról, majd ezek leírása maximum 4000 leütés terjedelemben, lehetőleg fotókkal kiegészítve.					

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel és a beadandó esszé leadása
Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium Tételsor: 1. A szoptatott csecsemő fejlődése, megfelelő tejbevitel jelei, tejszükséglet alakulása, gyarapodás (túl sok-túl kevés) 2. A kötődés jelentősége, alakulása, folyamata, hormonális tényezők, egészséges és patológiás kötődés, a kötődés vizsgálata 3. Válaszkész gondoskodás, mit jelent a kötődő nevelés a gyakorlatban, a csecsemő szükségletei 4. Igény szerinti szoptatás fogalma, jelentősége, élettani és pszichés hatása, a szopási mintázat alakulása 5. Humán orális imprinting, a cumizavar fogalma, hatása 6. Hozzáétaplálás fogalma, időzítés jelentősége, élettani hatásai, menete, alakulása 7. Hosszútávú szoptatás élettani és pszichés előnyei az anya és a csecsemő számára, a szoptatás szerepe a csecsemő életkorának függvényében 8. Elválasztás, elválasztódás fogalma, alakulása, különbségek a kettő között 9. Alvás, az alvásfejlődés menete, gyakorlati megfontolások, együttalvás jelentősége, módzatai, családi ágy, SIDS 10. A hordozás élettani és pszichés jelentősége, lehetséges módjai
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: Kötelező Irodalom: • Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció, Semmelweis Kiadó (2019) 99-110, 240-243, 280-282, 302-304, 369-375, 681-725, 793-830 oldalak ABM Clinical Protocol #37: Physiological Infant Care—Managing Nighttime Breastfeeding in Young Infants. (2023). <i>Breastfeeding Medicine</i>, 18(3), 159-168. https://doi.org/10.1089/bfm.2023.29236.abm • Sue Gerhardt: A szükséges szeretet – az affektusok hatása a kisgyermek agyfejlődésére Lélekben Otthon Kiadó, 2009 • Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0-12 hónapos) táplálásáról http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_%20csecsemo.pdf • WHO növekedési görbék http://www.who.int/childgrowth/en/index.html • Török Szabolcs: Szoptatástámogatás és mentálhigiéné. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. • Schneiderné Diószegi Eszter: Igény szerinti szoptatás. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. • Varga Katalin: A centrális oxitocin és gyakorlati jelentősége. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. • Csóka Szilvia: Kötődéelmélet és szoptatás. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. • Wiessinger D, West D, Pitman T: A szoptatás női művészete; LLL Magyarország (2013) • Sally Goddard Blythe: Reflex, Tanulás és Viselkedés, Medicina Kiadó, Bp. (2006) • Tóth-Varga, V., & Dúll, A. (2022). Csecsemőmegfigyelések téri vonatkozásai. <i>Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat</i>, 10(4), 101-121. https://doi.org/10.31074/gyntf.2022.4.101.121 •

Ajánlott Irodalom:

- Becky Spencer, Suzanne Hetzel Campbell, Kristina Chamberlain: Interdisciplinary Lactation care Jones & Bartlett Publishers, 2023. second edition, 4. fejezet
- Desmond Morris: Babafigyelőben; Gabo Könyvkiadó, 2009.
- Marshall M. Klaus, Phyllis H. Klaus: A csodálatos újszülött; Jaffa Kiadó, 2005
- Ranschburg Jenő: Félelem, harag, agresszió; Saxum, 2012.
- Margot Sunderland: Okosan nevelni tudni kell; M-érték Kiadó, 2008.
- Jean Liedloff: Az elveszett boldogság nyomában Kétezerregy Kiadó, 2010
- Steve Biddulph: Hogyan neveljük a kicsiket? Partvonal Könyvkiadó, 2007
- Bereczkei Tamás: Evolúciós pszichológia Osiris, 2003
- Sheila Kitzinger: Miért sír a baba?, Hajja és fiai Könyvkiadó, Debrecen (2007)
- Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 7th edition (2022)
- Dr. William Sears: The Attachment Parenting Book; Little, Brown & Co, 2001
- Audrey J. Naylor, MD, DrPH - Ardythe L. Morrow, PhD - Developmental Readiness of Normal Full Term Infants to progress from Exclusive Breastfeeding to the Introduction of Complementary Foods; Wellstart International, 2001.
- <https://szoptatasportal.hu/developmental-readiness-of-normal-full-term-infants-to-progress-from-exclusive-breastfeeding-to-the-introduction-of-complementary-foods/>
- Bedsharing and Breastfeeding: The Academy of Breastfeeding Medicine Protocol #6, Revision 2019 <https://www.bfmed.org/assets/Protocol%20Number%206%202019%20Revision.pdf>
- Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 9th edition, Elsevier (2021)
- Indicators for assessing infant and young child feeding practices. Conclusion of a consen http://www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/iycf_indicators_for_peer_review.pdf
- Infant and young child feeding: standard recommendations for the European Union <http://www.szoptatasportal.hu/eupolicy06>
- WHO növekedési görbék <http://www.who.int/childgrowth/en/index.html>
-

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológiai Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai Rövidített neve: Az anya eg. lakt. von. Angol neve: Effects of maternal pathology on lactation Német neve: Auswirkungen der körperlich-geistlichen Gesundheit der Mutter auf die Laktation Kódja: MIKOLSZT038 1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Juhászné Dr. Kun Judit, orvos, laktációs szaktanácsadó Wirthné Dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó Dr. Erdélyi Fruzsina orvos, laktációs szaktanácsadó Dr. Szomor Anna orvos, laktációs szaktanácsadó Dr. Pelikán Anett pszichiáter szakorvos, laktációs szaktanácsadó Dr. Benkovics Julianna szülész-nőgyógyász szakorvos, laktációs szaktanácsadó Dr. Sarlai Katalin gyermekgyógyász, laktációs szaktanácsadó Tóth Orsolya védőnő, laktációs szaktanácsadó					
Tárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 27 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A szülés komplikációival ill. az anya betegségeivel, kóros állapotaival összefüggő szoptatási problémák és ezek megoldásának ismertetése. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapoó ismeretek közül az „Egészségügyi szaknyelv” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: • A szülés módjának hatása a szoptatásra: A „normális” szülés. A szülés alatt alkalmazott beavatkozások és gyógyszerek hatása a szoptatásra. • Ha a szoptató anya beteg. Szoptatás és gyógyszeresedés: Milyen kérdések, aggodalmak merülnek fel, ha az anya beteg? Szoptatás és gyógyszerek. • Az emlő patológiája: Fájdalmas és sebes emlőbimbó, az emlő szoptatást akadályozó vagy nehezítő anatómiai sajátosságai, az emlőt, bimbóudvart, bimbót érintő dermatitisek, ekcéma, psoriasis, seborrhoeás dermatitis, Paget-kór, herpes simplex, candidiasis. Normális telítettség és túltelítődés, elzáródott tejcsatorna, mastitis, tályog, galactocele, tejcsatorna tágulat, mastopathia chronica cystica, intraductalis papilloma, emlőrák, mellnagyobbító műtét (mellimplantátum), mellcsökkentő műtét. • 'Nem elég a tej- túl sok a tej' problémakör: Elérhető információk a tejtermelésről és a tejmenyiség növelésről, egészséges anya és csecsemő - vélt és valódi elégtelen tejtermelés. Kóros állapotok az anyánál és a csecsemőnél, amik elégtelen tejtermeléshez vezethetnek. Az anyatej mennyiségének növelése - szoptatásbarát pótlási módszerek, eszközök bemutatása, a pótlás mennyiségének megállapítása. • Dohányzó anya és a szoptatás, droghasználó anya és a szoptatás • Postpartum hangulati zavarok • Várandósság alatt szedett antipszichotikumok, antidepresszánsok hatása az újszülöttre Az oktatás során kiemelt figyelmet fordítunk az egészségügyi szaknyelv helyes használatára, a hallgatókkal való megismertetésére					

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek a szülés komplikációjára ill. az anya betegségeire, kóros állapotaival összefüggő szoptatási problémákra és ezek megoldásaira vonatkoznak - megismeri és praxisában integráltan alkalmazza anatómiai tudását a gyakorlati ismereteivel; - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, milyen módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia; - helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességet sajátít el; - képessé válik az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: az egyes témakörök oktatói a kontaktórák előtt megoldandó feladatokat adnak a hallgatóknak a Moodle-on felületen, amelyek segítik az egyéni felkészülést és ismeretszerzést.
Félév végi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel.
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium Tételsor: 1. A szülés módjának hatása a szoptatásra. A háborítatlan szülés jelentősége a szoptatás és az anya-gyermek kapcsolat szempontjából. A traumatikus szülés fogalma. Hogyan ismerhetjük fel és hogyan segíthetünk a traumatikus szülésen átesett anyának? 2. Komplikációk a várandósság, a vajúdás és a szülés során és ezek hatása a szoptatásra 3. A császármetszéssel szült anya támogatása a szoptatás megalapozásában 4. Az emlő szoptatást akadályozó vagy nehezítő anatómiai sajátosságai; mellműtétek hatása a szoptatásra 5. Fájdalmas, sebes emlőbimbó – okok, megelőzés, kezelési lehetőségek 6. A laktáló emlővel kapcsolatos problémák elkülönítése. – normális telítettség és túltelítődés , mastitis, tályog, galactocele, tejcsatorna tárgulat, mastopathia chronica cystica, intraductalis papilloma, emlőrák 7. “Csomó” a laktáló emlőben - a laktációs szaktanácsadó feladatai, ha a szoptató anya ezzel a panasszal jelentkezik. , 8. Szoptatás az anya krónikus betegsége esetén 9. Anyai fertőző betegségek és szoptatás – „hétköznapi” fertőzések, lázas anya, szoptatással kapcsolatos ajánlások a gyakori fertőző betegségek esetén 10. Gyógyszerszedés a szoptatás időszakában 11. Életmóddal kapcsolatos kérdések a szoptatás időszakában – dohányzás, droghasználat, étrendkiegészítők, testedzés, szauna, szolárium stb. 12. Elégtelen tejtermelés I. – vélt és valódi elégtelenség egészséges anya és csecsemő esetén, tünetek, okok, vizsgálat, megoldások 13. Elégtelen tejtermelés II. – az anya és a csecsemő betegségei, anatómiai eltérései, amelyek elégtelen tejtermelést okozhatnak 14. Elégtelen tejtermelés III. – az anyatej mennyiségének növelése; mikor van szükség pótlásra; a pótlás módszerei; kártékonyak bizonyuló módszerek; a pótlás eszközei

15. Gyermekegyes hangulati zavarok fajtái, előfordulásuk, tünetek 16. Posztpartum depresszió etiológiája, hatása az anyára és a gyermekre 17. Szoptatás támogatás a gyermekegyes hangulati zavarok esetén
• Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)) 367-414. 175-211. 213-230. 327-366. 394-414. 431-481. 567-648. oldal • Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelv a családbarát alapelvekre épülő szülészeti és újszülött ellátásról, hatályos 2019-től https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/3016/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelv_csaladbarat.pdf • Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a pre-, peri- és posztnatális mentális zavarok baba-mama-papa egységében történő kezeléséről hatályos: 2017.03.07 https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2485/fajlok/EEMI_szakmai_iranyelve_a_pre_peri.pdf • W. Ungvary, R., Mikó-Barath, E., & Kiss, E. (2019). Mastitis és szoptatás. Lege Artis Medicinae, 2018(11-12), 513-522. Retrieved from http://www.elitmed.hu/upload/pdf/mastitis-es-szoptatas-15702.pdf • Kun Judit: Mastitis okai és kezelése szoptató anyáknál. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. • W. Ungváry Renáta: Kevés a tej – Nem szopik eleget a csecsemő. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. • Sheila Kitzinger: A szülés árnyékában – Katarzis vagy krízis? Alternatal Alapítvány, 2008. • Barbara Wilson-Clay-Kay Hoover: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 7th edition (2022) • Linda J. Smith - Mary Kroeger: Impact of Birthing Practices on Breastfeeding; Jones & Bartlett Publishers; 2nd edition (2009) • Marsha Walker: Breastfeeding Management for the Clinician: Using the Evidence; Jones & Bartlett (2021) • Hale's Medications & Mothers' Milk. 20th ed (2023) (A) <i>CIKKEK</i> • World Health Organization. (2018). WHO Recommendations on Intrapartum Care for a Positive Childbirth Experience. World Health Organization. https://www.who.int/publications-detail-redirect/9789241550215 • Thomas W. Hale: Drug Entry into Human Milk. https://www.infantrisk.com/content/drug-entry-human-milk • Sachs HC; Committee On Drugs: The transfer of drugs and therapeutics into human breast milk: an update on selected topics. Pediatrics. 2013 Sep;132(3):e796-809. http://pediatrics.aappublications.org/content/132/3/e796.long • Breastfeeding and Maternal Medication WHO/UNICEF Recommendations for Drugs in the Eleventh WHO Model List of Essential Drugs 2002 p. 1-43 http://whqlib.doc.who.int/hq/2002/55732.pdf • <u>Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0–12 hónapos) táplálásáról hatályos: 2019.11.06 chrome-extension://efaidnbmnnnibpcapgcglefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fwww.hbcs.hu%2Fuploads%2Fjogszabaly%2F2981%2Ffajlok%2FEMMI_szakmai_iranyelve_%2520csecsemo.pdf&clen=1722014&chunk=true</u>Szoptatás és gyógyszeresedés https://szoptatas.info/segitseg_a_szoptatashoz • Drug Safety in Lactation http://www.medsafe.govt.nz/Profs/PUarticles/lactation.htm

- ABM Clinical Protocol #9: Use of Galactogogues in Initiating or Augmenting Maternal Milk Production, Second Revision 2018 <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/9-galactogogues-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #13: Contraception During Breastfeeding, Revised 2015 <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/13-contraception-and-breastfeeding-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #15: Analgesia and Anesthesia for the Breastfeeding Mother, Revised 2017 <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/15-analgesia-and-anesthesia-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #18: Use of Antidepressants in Breastfeeding Mothers <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/18-use-of-antidepressants-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #21: Guidelines for Breastfeeding and Substance Use or Substance Use Disorder, Revised 2015 <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/21-drug-dependency-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #26: Persistent Pain with Breastfeeding <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/26-persistent-pain-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #28, Peripartum Analgesia and Anesthesia for the Breastfeeding Mother <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/28-peripartum-analgesia-and-anesthesia-for-the-breastfeeding-mother-protocol-english.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #30: Breast Masses, Breast Complaints, and Diagnostic Breast Imaging in the Lactating Woman <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/Protocol%20%2330%20-%20English%20Translation.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #31: Radiology and Nuclear Medicine Studies in Lactating Women <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/Protocol%20%2331%20-%20English%20Translation.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #32: Management of Hyperlactation <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/Protocol%20%2332%20-%20English%20Translation.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #34: Breast Cancer and Breastfeeding <https://www.bfmed.org/assets/DOCUMENTS/PROTOCOLS/Protocol%20%2334%20-%20English%20Translation.pdf>
 - ABM Clinical Protocol #35: Supporting Breastfeeding During Maternal or Child Hospitalization <https://www.bfmed.org/assets/ABM%20protocol%2035%20Nov%202021.pdf>
 - Academy of Breastfeeding Medicine Clinical Protocol #36: The Mastitis Spectrum, Revised 2022 <https://www.bfmed.org/assets/ABM%20Protocol%20%2336.pdf> (Fenntartással!!!)
- Szoptatás alatti gyógyszereszedéssel kapcsolatos kereshető adatbázisok
- LactMed <http://toxnet.nlm.nih.gov/newtoxnet/lactmed.htm>
 - E-LACTANCIA <http://e-lactancia.org/en/>
 - InfantRisk Center <http://www.infantrisk.com/>

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerzőgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Kutatási eredmények elemzése Rövidített neve: Kut. eredm. elemz. Angol neve: Interpretation of research results Német neve: Interpretation von Forschungsergebnisse Kódja: MIKOLSZT030_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Wirthné Dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: írásbeli kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A stúdium a laktációval, szoptatással, csecsemőtáplálással, laktációs szaktanácsadással kapcsolatos kutatási eredmények szakszerű és pontos értelmezésére való képesség elsajátítására irányul. Segít a magyar és angol nyelvű szakpublikációk biostatistikai szókincsének értelmezésében és korrekt használatában. Betekintést nyújt a bizonyítékokon alapuló orvoslás fogalmaiba. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „Bevezetés a klinikai kutatásba” tárgy követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Elméleti alapok, a kutatások célpontjának kiválasztása. Kutatási módszerek, kvalitatív, kvantitatív megközelítés. Alapfogalmak ismertetése, használatuk gyakorlása konkrét publikációk alapján, részletes fogalomjegyzékkel. Kutatási eredmények közzétételi módjai, a tudományos közlés szabályai. Kurrens folyóiratcikkek kritikus elemzése. A laktációval, szoptatással kapcsolatos kutatásokkal szemben támasztott elvárások, módszertani nehézségek a Kramer kritériumok alapján. Kutatási eredmények értékelése a használhatóság szempontjából, valamint alkalmazásuk a klinikai gyakorlatban, bizonyítékokra alapozott orvoslás, gyakorlati példák a laktáció és szoptatás területéről. Szoptatással kapcsolatos kutatási és emberi jogi kérdések.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek a társadalmi, kulturális, etnikai környezetre és a történelmi hagyományokra vonatkoznak - megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a magyar társadalom szoptatásra vonatkozó sajátosságait, a kulturális különbségek figyelembevételével - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia; támogató, együttműködő magatartást képes kialakítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit és a viselkedésüket befolyásoló szociokulturális tényezőket;					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: az egyes témakörök oktatói a kontaktórák előtt megoldandó feladatokat adnak a hallgatóknak a Moodle-on felületen, amelyek segítik az egyéni felkészülést és ismeretszerzést.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:					

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: Az előadásokon való részvétel
Vizsgakövetelmények: írásbeli kollokvium Témakörök: A kutatás etikai vonatkozásai A kutatás megbízhatósága A kutatás érvényessége A kutatás lépései Mintavétel Konceptualizálás Operacionalizálás Kutatástípusok Kvalitatív kutatómódszertan Kvantitatív kutatómódszertan
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: ● Ittész András: Biostatistikai és kutatóelméleti alapfogalmak. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. ● Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)-ból Kutatás, elméletek és a laktáció 833-874. oldal ● Héra G. – Ligeti Gy. (2005) Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Budapest: Osiris Kiadó pp. 15-84., 142-208., 282-334

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológiai Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései Rövidített neve: Lakt. tám. elm. és gyak. Angol neve: Theoretical and practical questions of lactation support Német neve: Theoretische und praktische Fragen der Still- und Laktationsberatung Kódja: MIKOLSZT042_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó Szódy Judit, pszichológus, laktációs szaktanácsadó Dobrova Beatrix, laktációs szaktanácsadó Wirthné Dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélé v: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisa: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 17 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye:					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A szoptatás normális menetének megismerése és a sikeres szoptatás elősegítéséhez szükséges ismeretek megszerzése. A stúdium magában foglalja a szoptatás során felmerülő gyakori kérdések megoldását és a szoptatás menedzsmenet különleges helyzetekben.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A csecsemőtáplálás irányelvei. Szoptatás definíciók. Táplálás: 0-6 hónap, 6-12 hónap, 1 éves koron túl. Szoptatásmenedzsmenet az első 14 napban: szülőszobai szoptatástámogatás, szoptatási pozíciók, az önálló mellretapadás és a mellrehelyezés összevetése, helye a szoptatástámogatásban, szoptatás megfigyelése, igény szerinti szoptatás – korai éhségjelek, aluszékony csecsemő – ébresztési technikák, hazaadás utáni támogatás, a császármetszéssel szült anyák támogatásának speciális szempontjai, kézi fejés tanítása, szoptatási segédeszközök. Bimbóvédő használata. Anyai táplálkozás a szoptatás idején. Fejési módszerek hosszú távú használatra Gyakori kérdések az első hónapok során: nem elég a tej, túl sok a tej, tejleadó reflex variációi, tejcsipegetés, bukás, sírás és hasfájás, éjszakai ébredés. A munkába visszatérő anya támogatása a szoptatásban; eszközös fejés, anyatej tárolás, kezelés, gyűjtés; nyűgös, "többemberes" kisbabák. Gyakori aggodalmak a második félév során: rövidülő szopási idők, terelhető figyelem, harapás, nem akar mást enni, szopási sztrájk. Reprodukív funkció a szoptatás során: laktációs amenorrhea, menstruáció visszatérése, fogamzásgátlás a szoptatás során, szoptatás és szexualitás, szoptatás a várandósság során. Tandem szoptatás, hosszú távú szoptatás, relaktáció, örökbefogadott gyermek szoptatása. speciális szoptatási igényű babák szoptatása.,					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális élethelyzetek során - megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait; - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia; - megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait					

- adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét a laktációs tanácsadásban előforduló speciális élethelyzetekben
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: az egyes témakörök oktatói a kontaktórák előtt megoldandó feladatokat adnak a hallgatóknak a Moodle-on felületen, amelyek segítik az egyéni felkészülést és ismeretszerzést. Megoldandó feladatok: 1. Egy szoptató anyja ideális napi étrendjének bemutatása prezentáció formájában, kiegészítve egy valós szoptató anyja előző nap elfogyasztott ételeivel 2. Egy bimbóvédőt használó anyja alapos kikérdezése és megfigyelése a bimbóvédő használat okainak, előnyeinek, hátrányainak gondos feltérképezésével
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, a prezentáció megtartása és a megfigyelés jegyzőkönyvének benyújtása. Az osztályzat kialakításának módja írásbeli kollokvium.
Vizsgakövetelmények: Írásbeli kollokvium (tesztkérdések, rövid esszékérdések) Témakörök: Szoptatásmenedzsment az első 14 napban Anyai táplálkozás szerepe a szoptatásban, diéták hatása A bimbóvédő Munkába visszatérő anyja támogatása Nyűgös baba, gyakori aggodalmak a második félévben Reprodukciós funkció a laktáció alatt, várandósság és szoptatás, IVF, idős anyja Fejés kézzel és különféle eszközökkel, anyatejgyűjtés, tárolás Asszisztált reprodukció és szoptatás 40 éves kor felett először szülő anyja és szoptatás Különleges helyzetek, tandem, örökbefogadás speciális szoptatási igényű kisbabák szoptatása Ikrek szoptatása
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: • Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása) - Nyűgös baba, gyakori aggodalmak a második félévben. Oldal: 86-87., 699-706, 921, • Perinatális és intrapartum ellátás: 257.-258. oldal • Anyai tényezők: az egészségesnek tűnő anyja: 394. oldal • Mellszívók és egyéb eszközök: 460.-467. oldal, 473. oldal • A szoptatás és a humán tej szerepe az intenzív újszülöttosztályon: 517. – 518. oldal • A beteg gyermek és szoptatás: 752.-753. oldal • A szoptatás kulturális vonatkozásai: 923.-924. oldal • Az anyatej biológiai sajátosságai 137. oldal A csecsemő szájüregi anatómiája Kötelező: • Hallgatói jegyzet • R: Az újszülött orális fejlődése 99-102. oldal • A szopás 103-113. oldal • R: A hatékony szopás indikátorai 800-806. oldal • R: A csecsemő reflexei 825. oldal táblázat

A Hasadékos csecsemők támogatása a szoptatásban, anyatejes táplálásban témához:

- 733-734, 735-743, 759-764
- Reprodukciós funkció a laktáció alatt, várandósság és szoptatás 311-312, 567-602
- Első fél éves jegyzet: A csecsemő élettana 37-41. oldal
- Első fél éves jegyzet: A csecsemő anatómiája 27-36. oldal
- Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0–12 hónapos) táplálásáról hatályos: 2019.11.06.
http://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_%20csecsemo.pdf

- ILCA (Szoptatási Tanácsadók Nemzetközi Szövetsége): A kizárólagos szoptatás elérésének irányelvei (Ford. Cholnoky Péter). Szerencsejáték ZRT, 2005.
- Dr William Sears: Éjszakai gondoskodás, Sanoma Budapest Kiadói Zrt, 2006.
- Karleen D. Gribble: A lelki egészség, kötődés és szoptatás jelentősége az örökbefogadott gyermek és az anya számára. International Breastfeeding Journal 2006,1:5.
<http://www.szoptatasportal.hu/node/932>

:

Ajánlott: bármilyen elérhető anatómia atlasz és tájanatómia könyv, pl:

- Kiss-Szentágothai: Az ember anatómiájának atlasza 1-2.
 - Rohen-Yokochi: Az ember anatómiája (Medicina, 2009.)
- Csillik Bertalan-Kubik István- Dr.Tömböl Teréz: Tájanatómia (Medicina,2006)

The Breastfeeding Atlas, 7th Edition (2017) by Barbara Wilson-Clay and Kay Hower

- A szülés és születés minősége a perinatális tudományok megközelítésében. Medicina 2019. Szerk.: Varga Katalin, Andrek Andrea, Molnár Judit Eszter című kötetből:

Szexualitás a perinatális időszakban (erotika a szülés előtt, alatt és után) 321- 337. oldal
„De azt a szikrát, azt honnan veszed?” A jelent megakasztó múlt gyógyítása a termékenységi zavarok terápiájában. 488- 494. oldal

Ajánlott irodalom:

- Lawrence RA, Lawrence RM: Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession. 8th edition, Elsevier (2015)
- Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). *Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care*, (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning.
- Nancy Mohrbacher: Breastfeeding Answers Made Simple: A Guide for Helping Mothers. Hale Publishing, 2010
- Jack Newman – Teresa Pitman: The Ultimate Breastfeeding Book of Answers; Revised and Updated, Three River Press, 2006
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 5*: Peripartum breastfeeding management for the healthy mother and infant at term - Revision June 2008. *keresd a <http://www.bfmed.org> website-on.
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 3*: Hospital guidelines for the use of supplementary feedings in the healthy term breastfed neonate *keresd a <http://www.bfmed.org> website-on
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 8*: Human milk storage information for home use for healthy full-term infants *keresd a <http://www.bfmed.org> website-on
- Proper Handling and Storage of Human Milk –Division of Nutrition and Physical Activity. National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion (updated: May 2007)
http://www.cdc.gov/breastfeeding/recommendations/handling_breastmilk.htm
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 13*: Contraception During Breastfeeding *keresd a <http://www.bfmed.org> website-on

- WHO | Infant and young child feeding: Model Chapter for textbooks. Main content. printable version Infant and young child feeding: Model Chapter for textbooks for medical students and allied health professionals
www.who.int/entity/child_adolescent_health/documents/9789241597494/en/
- Breastfeeding Promotion and Support in a Baby-friendly Hospital, a 20-hour course for maternity staff. WHO, 2009
http://www.who.int/entity/nutrition/publications/infantfeeding/bfhi_trainingcourse_s3/en/index.html
- Szöllősi K, Szabó L. The Association Between Infant Feeding Methods and Female Sexual Dysfunctions. Breastfeeding Medicine. 2021;16(1):93-9.
- Pileri P, di Bartolo I, Mazzocco MI, Casazza G, Giani S, Cetin I, et al. Breastfeeding: Biological and Social Variables in Different Modes of Conception. Life (Basel). 2021;11(2).
- 1. Díaz Sáez J, Fernández-Medina IM, Granero-Molina J, Fernández-Sola C, Hernández-Padilla JM, López-Rodríguez MM. Breastfeeding Experiences in First-Time Mothers After Assisted Conception. Breastfeeding Medicine. 2021;16(1):68-74.
- Catherine Watson Genna, Supporting sucking skills in breastfeeding infants, Jones and Bartlett, 2023

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Terepmunka tutoriális kíséréssel I. Rövidített neve: Terepmunka I. Angol neve: Mentored fieldwork I. Német neve: Mentorierte Feldarbeit I. Kódja: MIKOLSZT046_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 4 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tanácsadás és segítségnyújtás gyakorlati ismereteinek megszerzése nemzetközi laktációs szaktanácsadói vizsgával (IBCLC) rendelkező, tapasztalt tereptanár mellett. Formai követelményeknek megfelelő laktációs szaktanácsadói dokumentáció gyakorlása. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi dokumentáció” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgató részt vesz az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson összesen két alkalommal. Ez történhet rendelőben vagy a páciens otthonában, az egyik tanácsadás lehet online tanácsadás is. A konzultációkat pontosan dokumentálja, tanárával az eseteket megbeszéli. Az elkészült jegyzőkönyvet leadja a tereptanárnak, aki jóváhagyja és osztályozza.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - megismeri a tereptanár útmutatása alapján a klienseivel végzett munkájának megfelelő módon, pontosan történő dokumentálásának alapjait, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat; - fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége; - gyakorolja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 2 Jegyzőkönyv a meglátogatott tanácsadásokról (2)					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: igazolt részvétel a tanácsadásokon A terepgyakorlat egyénileg teljesítendő, a hallgató által választott időpontban, így az aláírás feltétele a két alkalmon való teljes és együttműködő jelenlét. Az osztályzat kialakításának módja: a beadott két jegyzőkönyv öt fokozatú skálán történő értékelése.					
Vizsgakövetelmények:					

A leadott jegyzőkönyvekre adott gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

Minden hallgatónak legalább két alkalommal részt kell vennie az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson, ebből az egyik lehet online tanácsadás. A konzultációt a hallgatónak pontosan dokumentálnia is kell, illetve tanárával az esetet részletesen megbeszélni. A két találkozásból az egyiknek a kliens otthonában kell történnie!

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

C. A második félév kurzusai

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok Rövidített neve: Helyzetgyakorlatok Angol neve: Case scenarios in lactation counseling Német neve: Still- und Laktationsberatung in der Praxis Kódja: MIKOLSZT040_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Wirthné Dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Tóth Orsolya, laktációs szaktanácsadó Dobrova Beatrix laktációs szaktanácsadó Juhászné dr. Kun Judit laktációs szaktanácsadó					
Tárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 9 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Konkrét – előadó által hozott – esetek, gyakran ismétlődő szituációk közös megbeszélése, demonstrálása. Az esetek megbeszélése az elméleti ismeretek integrálása, elmélyítése, gyakorlatba ágyazása céljából. Kommunikációs ismeretek gyakorlati alkalmazása					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Helyzetgyakorlatok, csoportbontásban. A telefonos tanácsadás jellegzetességei.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató: - elsajátítja a helyes problémafelismerés és –megoldás eszközeit, - empátiás készsége fejlődik, - elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, melyekkel kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - elsajátítja a támogató, együttműködő magatartás alapjait klienseivel szemben					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: A hallgatónak a szemeszter végéig egy beadandót kell elkészítenie, ami az oktatók által megadott esetek kapott szempontrendszer szerinti elemzését tartalmazza, ez és az órai aktivitás, az órák előtt feladott előkészítő feladatok megoldása képezik a gyakorlati jegy alapját. Megoldandó feladatok száma: előkészítő feladatok az órákra és egy esszé					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való aktív részvétel és az előkészítő feladatok leadása.					
Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)					

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom

Pilling János: Orvosi kommunikáció a gyakorlatban. Medicina Könyvkiadó Zrt. 2018.

A szavakon túl. Kommunikáció és szuggesztió az orvosi gyakorlatban. Szerk.: Varga Katalin.
Medicina Kiadó Zrt. 2011.

Serena Rust: Erőszakmentes kommunikáció. Bioenergetic Kiadó 2019.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A tanácsadás pszichológiája Rövidített neve: Tanácsadás pszi. Angol neve: Psychology of counseling Német neve: Psychologie der Beratung Kódja: MIKOLSZT010_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Szódy Judit, pszichológus, laktációs szaktanácsadó Dr. Pelikán Anett laktációs szaktanácsadó, pszichiáter					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tanácsadás, a konzultáció pszichológiai aspektusainak bemutatása. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „Pszichológia vagy tanácsadói ismeretek vagy kommunikáció” tárgyak követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Mi a tanácsadás? Utasítás vs. tanácsadás vs. információ-megosztás. A tanácsadási helyzet. A kommunikáció elemei (verbális, nonverbális). Az anya szükségleteinek észlelése és az azokra való reflektálás. Aktív figyelem, tükrözés. Feltétel nélküli elfogadás. Az anya bátorítása. Segítségnyújtás. Utánkövetés. Gyakorlati bemutatás, mely szemlélteti az anya szükségleteit, a nonverbális kommunikáció szerepét, a megfogalmazás fontosságát.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességében; - adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során; - a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el; - elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - támogató, együttműködő magatartást képes tanúsítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit; - tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt; - képessé válik az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: az egyes témakörök oktatói a kontaktórák előtt megoldandó feladatokat adnak a hallgatóknak a Moodle-on felületen, amelyek segítik az egyéni felkészülést és ismeretszerzést.					

Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése
Vizsgakövetelmények: Írásbeli kollokvium (teszt) Tételsor: A tanácsadási helyzet A kliens alapvető szükségletei: autonómia, kompetencia, kapcsolódás A nondirektivitás Az értő figyelem A laktációs tanácsadás sajátosságai A felnőtt tanulás sajátosságai Tanácsadói helyzetben előforduló játszmák A kiégés Határok tartása Önismeret Reziliencia Anyáknak szóló irodalmak
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: ● Schneiderné Diószegi Eszter: A laktációs tanácsadás sajátosságai. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. ● Tringer László: A gyógyító beszélgetés. Medicina. 2007. ● Eric Berne: Emberi játszmák. Gondolat, 1987 pp. 17-33, 148-157, 184-213. Ajánlott irodalom: ● Dr. Füredi Júlia: Elég - Kiegttem, most hogyan tovább? Kulcslyuk kiadó 2021. ● Robin Youngson: Együttérző gyógyítás HVG könyvek 2017 ● • Bruce D. Perry- Maia Szalavitz: A ketrecbe zárt fiú 2019. Átdolgozott, bővített kiadás • Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). <i>Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care, 2nd Edition</i> (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning. (LEAARC); Jones & Bartlett Publishers; 2nd edition (2023)-ból counseling and communication, 26. fejezet ● Karin Cadwell – Cynthia Turner-Maffei: Case Studies in Breastfeeding: Problem-Solving Skills & Strategies Jones and Bartlett 2004

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Rendszerszemlélet a laktáció támogatásában Rövidített neve: Rendszersz. lakt. tám. Angol neve: Systemic interactions in breastfeeding families Német neve: Systemischer Ansatz in der Still- und Laktationsberatung Kódja: MIKOLSZT045_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Dr. Pelikán Anett pszichiáter, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfő lév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés :	Óraszám: 7 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
2./tavaszi	évente	kollokvium			
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A családokkal folytatott konzultáció sajátosságainak bemutatása, a laktációs tanácsadói gyakorlat rendszerszemléletű megközelítésének megismertetése. A rendszerszemléletű családmodell alkalmazása az anya-szoptatott csecsemő-apa triádra illetve a testvérekre. Hogyan segíthető a család a szoptatás támogatásában, a harmonikus együttműködésben.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A rendszerszemlélet alapfogalmai. A rendszerszemléletű család-megközelítés. Család (is) születik. Apa szerepe. Nagyszülők, idősebb testvérek. Együttalvás, házaselet. Posztpartum pszichés rendellenességek. Regulációs zavarok a laktációs szaktanácsadás szemszögéből.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - a rendszerszemléletű megközelítést integrálva szakmai munkájába helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességet sajátít el a családokkal való tevékenysége során - tanácsadói tevékenysége során képes a rendszerszemléletű családmodellt adekvátan alkalmazni az anya-szoptatott csecsemő-apa triádra illetve a testvérekre - adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során; - birtokába kerül a megfelelő kommunikációs készségeknek, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - támogató, együttműködő magatartást sajátít el klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit; - tiszteltetben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: az egyes témakörök oktatói a kontaktórák előtt megoldandó feladatokat adnak a hallgatóknak a Moodle-on felületen, amelyek segítik az egyéni felkészülést és ismeretszerzést.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel					
Vizsgakövetelmények:					

Írásbeli kollokvium (teszt)

Témakörök:

A rendszerszemlélet alapvető fogalmai:

- homeosztázis
- cirkularitás
- határok
- változás, fejlődés
- az egész több mint a részek összessége

A tanácsadó és a családi rendszer

Alrendszerek a szoptatós családokban

Az igény szerinti szoptatás és a családi rendszer

Szoptatás köntöskében jelentkező rendszerproblémák

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a pre-, peri- és posztnatális mentális zavarok baba-mama-papa egységében történő kezeléséről hatályos: 2017.03.07

https://www.hbes.hu/uploads/jogszabaly/2485/fajlok/EEMI_szakmai_iranyelve_a_pre_peri.pdf

- Így segítünk mi. Otthon segítünk alapítvány 2022.
https://www.otthonsegitunk.hu/assets/files/OSA_IGYSEGITUNKMI.pdf
- Martos Tamás, Sallay Viola: A rendszerszemléletű családkonzultáció és a segítő beszélgetés lehetőségei a gyermekszületés körüli időszakban. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Török Szabolcs: Szoptatástámogatás és mentálhigiéné. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Csóka Szilvia: Életminőség és esélyegyenlőség a korai kötődés tükrében. In: Kopp Mária (szerk): Magyar lelkiállapot 2008 Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Semmelweis Kiadó 2008, pp 179-192.
- Hajnal Ágnes, Susánszky Éva, Szántó Zsuzsa: Gyermekek és a szülői depresszió. In: Kopp Mária (szerk): Magyar lelkiállapot 2008 Esélyerősítés és életminőség a mai magyar társadalomban, Semmelweis Kiadó 2008, pp 193-199.
- John Byng-Hall: Munkám családi szkriptekkel. Családterápiás sorozat 9. Animula, évszám nélkül

Ajánlott irodalom:

- Kathleen A. Kendall-Tackett: Depression in New Mothers: Causes, Consequences and Treatment Alternatives. 2. kiadás Routledge, 2010
 - Keren Epstein-Gilboa: Interaction and Relationships in Breastfeeding Families: Implications for Practice. Hale Publishing, 2009
- Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). *Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care, 2nd Edition* (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning. (LEAARC); 18. fejezet

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai Rövidített neve: A gyermek eg. lakt. von. Angol neve: Pediatric aspects of lactation issues Német neve: Pädiatrische Aspekte der Laktation Kódja: MIKOLSZT041_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Várady Erzsébet, neonatológus, laktációs szaktanácsadó Dr. Kutas Katalin orvos, laktációs szaktanácsadó (Együttműködő: Szoptatásért Magyar Egyesület) Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó Dobrova Beatrix védőnő, laktációs szaktanácsadó Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Kollokvium	Óraszám: 26 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai, Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A csecsemő betegségeivel és kóros állapotaival összefüggő szoptatási problémák, táplálási nehézségek és a megoldási lehetőségek ismertetése. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül az „Egészségügyi dokumentáció” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Perinatalis kórállapotok és szoptatási szempontjainak az ismerete: Dehidráció, icterus, hypernatraemia, hypoglycaemia. Koraszülött (NICU-ban és otthoni környezetben), érettség határán álló, méhen belül sorvadt, túlhordott újszülött. Szülési sérülés, asphyxia, neurológiai károsodások. Fejlődési rendellenességek: oralis patológia, szívfejlődési rendellenességek, idegrendszeri: hydrocephalus, velőcsőzáródás, gastrointestinális. Genetikai kórállapotok: Down-sy, anyagcserebetegségek, CF, alfa1 At-hiány, cöliakia, laktóz-intolerancia. Szerzett betegségek: akut fertőző megbetegedések, akut kórállapotok: SIDS, vérhányás, véres széklet, pylorusstenosis, GERD, Krónikus: allergia, lassú súlyfejlődés, fejlődésben való megállás. Az oktatás során kiemelt figyelmet fordítunk az egészségügyi szaknyelv helyes használatára, a hallgatókkal való megismertetésére					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális élethelyzetek során - megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait; - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;					

- megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait - adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét a laktációs tanácsadásban előforduló speciális élethelyzetekben
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: az egyes témakörök oktatói a kontaktórák előtt megoldandó feladatokat adnak a hallgatóknak a Moodle-on felületen, amelyek segítik az egyéni felkészülést és ismeretszerzést.
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel
Vizsgakövetelmények: szóbeli kollokvium Tételsorok: 1. Sárgaság és szoptatás, megelőzés és szoptatástámogatás. Aluszékony csecsemő. Ébresztési technikák. 2. Újszülöttkori hipoglikémia és szoptatás. 3. Koraszülöttek, gesztációs korhoz viszonyítva kissúlyú újszülöttekszojtatásának támogatása a kórházban. 4. Koraszülöttek támogatása az igény szerinti szoptatás felé vezető úton hazabocsátás után . 5. A késői koraszülöttek (late preterm) jellemzői és a szoptatástámogatás speciális szempontjai 6. Születési sérülések és szoptatástámogatás. Születés körüli oxigénhiány (perinatális asphyxia) és szoptatás/anyatejes táplálás. 7. A speciális igényű kisbaba és édesanyjának szoptatás támogatása, alapvető megfontolások. (A meglévő funkciókra, készségekre való alapozás, pszichés támogatás, fejés kiemelt jelentősége) 8. A hipo- és hipertóniás csecsemő szoptatásának segítése. Down szindróma és szoptatás. 9. A sebészi beavatkozást igénylő újszülöttek támogatása az anyatejes táplálás/szojtatás megvalósításában-általános elvek. Gyomor-bélrendszeri rendellenességek és szoptatás/anyatejes táplálás I. Oesophagus, duodenum atrézia, anorektális malformációk, pylorus sztenózis. 10. Gastro-oesophagealis reflux (GOR) és gastro-oesophageális reflux betegség (GORB) incidencia, tünetek, diagnózis és szoptatástámogatás. 11. Gastrointestinalis vérzés. 12. Szívfejlődési rendellenességek és szoptatás. 13. Egyéb fejlődési rendellenességek és szoptatás- csípő diszplázia, spina bifida, hydrocephalus, felső légúti rendellenességek. 14. Veleszületett anyagcsere betegségek (galactosaemia, phenylketonuria, cisztás fibrózis) és szoptatás 15. A csecsemő szájüregének vizsgálata 16. Ajakhasadék, zájpadhasadék 17. Ankyloglossia: következmények, diagnosztika, kezelés és a laktációs segítségnyújtás lehetőségei. 18. Orális patológia (egyéb: macroglossia, rövid felső ajakfék, magas / árkolt zájpad, micrognathia, retrognathia, szűk orrjáratok, Pierre-Robin szekvencia, choanalis atresia) és a szoptatás/anyatejes táplálás segítése. 19. Súlyfejlődés a szoptatott csecsemőben. Elégtelen súlyfejlődés okai és menedzsmentje 20. Hipernatrémias dehidráció szoptatási probléma miatt. Tipikus kórelőzmény, klinikai prezentáció, kezelés és a megelőzés szempontjai. 21. A SIDS és a szoptatás összefüggései. Az alvás és egyúttalvás biztonságának szempontjai. 22. Allergia és szoptatás. Táplálékallergia. Az allergiás betegségek megelőzésének szempontjai. 23. Allergiás proctocolitis a kizárólag szoptatott csecsemőben.

24. Laktóz intolerancia. A relatív laktóz intolerancia kialakulásának mechanizmusa, tünetei és menedzsmentje a szoptatott csecsemőben.

25. Cöliákia és szoptatás.

Kötelező irodalom:

- Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció, Semmelweis Kiadó (2019) Speciális szoptatási igényű babák támogatása Oldal: 118-122, 733-744, 752-759, 793-830
- Várady Erzsébet: A koraszülöttek anyatejes táplálásának speciális szempontjai. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.
- Tövisházi Gyulladás r., Hauser Balázs dr.: Gyermekaneszteziológiai újdonságok. in: Gyermekgyógyászat 2022: 73. évf. 2. szám
- GOKVI: A szív és betegségeinek atlasza <https://www.gokvi.hu/sziv-es-betegsegeinek-atlasza/betegsegek-atlasza>
- Dr. Boda Márta - Dr. Sulyok Endre: Gyermekgyógyászat; Medicina, 2008.
- Dr. Túri Sándor: A gyermekgyógyászat alapjai orvostanhallgatóknak; 2005.
- Wiessinger D, West D, Pitman T: A szoptatás női művészete; LLL Magyarország (2013)
- „Tápláltsági állapot szűrése a gyermek alapellátásban” c. egészségügyi szakmai irányelv (2022): <http://www.kozlonyok.hu/kozlonyok/Kozlonyok/6/PDF/2022/10.pdf>
- -Munblit D., Perkin M.R., Palmer D.J., Allen K.J., Boyle R.J., et al.:
- Assessment of Evidence About Common Infant Symptoms and Cow’s Milk Allergy. JAMA Pediatrics Online, 2020. 04. 13. magyar referátum a cikkről: dr. Szentannay J: A gyakori csecsemőkori tünetek és a tejfehérje-allergia közötti összefüggésre utaló bizonyítékok vizsgálata. <http://www.hgye.hu/dok/hirvivo/ujsag/00086.pdf>
- Riznik P, et al.: The Knowledge about Celiac Disease among Healthcare Professionals and Patients in Central Europe. JPGN 2020 Dec 16; Magyar referátum a cikkről: Müller K.E.: Cöliákia Közép-Európában <http://www.hgye.hu/dok/hirvivo/ujsag/00086.pdf>
- Müller K.E.: Nem cöliakiás gluténérzékenység <http://www.hgye.hu/dok/hirvivo/ujsag/00086.pdf>

Ajánlott irodalom:

- Catherine Watson Genna editor: Supporting sucking Skills in breastfeeding infants. Jones and Bartlett, 2017. 3rd edition
- Nancy Mohrbacher: Breastfeeding Answers Made Simple: A Guide for Helping Mothers. Hale Publishing, 2010
- Barbara Wilson-Clay: The Breastfeeding Atlas; Barbara Wilson-Clay; 7th edition (2022)
- Jack Newman – Teresa Pitman: The Ultimate Breastfeeding Book of Answers; Revised and Updated, Three River Press, 2006
- Breastfeeding a baby with Down syndrome - https://www.ndsccenter.org/wp-content/uploads/CDSS_breastfeeding_brochure.pdf
- Department of Health and Human Services, CDC: Breastfeeding <http://www.cdc.gov/breastfeeding/index.htm>
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 1: Guidelines for Glucose Monitoring and Treatment of Hypoglycemia in Breastfed Neonates – Revision <http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=hypoglycemia.pdf>
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 11: Guidelines for the evaluation and management of neonatal ankyloglossia and its complications in the breastfeeding dyad http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_11.pdf

- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 12: Transitioning the Breastfeeding/Breastmilk-fed Premature Infant from the Neonatal Intensive Care Unit to Home
http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_12.pdf
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 16: Breastfeeding the Hypotonic Infant
http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_16.pdf
- Academy of Breastfeeding Medicine Protocol No 17: Guidelines for Breastfeeding Infants with Cleft Lip, Cleft Palate, or Cleft Lip and Palate
http://www.bfmed.org/Resources/Download.aspx?filename=Protocol_17.pdf

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés I Rövidített neve: Esetmegbeszélés I Angol neve: Case studies I Német neve: Fallstudien, Praxisbetreuung I Kódja: MIKOLSZT072_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Tóth Orsolya, laktációs szaktanácsadó, védőnő Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE EKK Mentálhigiéné Intézet) Dobrova Beatrix, laktációs szaktanácsadó, védőnő Juhászné dr. Kun Judit, laktációs szaktanácsadó, orvos Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A hallgatók által hozott esetek, tanácsadási feljegyzések elemzése. Az elméleti tudás átültetése a gyakorlatba – az anamnézis felvétele, megfigyelés és kritikus gondolkodás alkalmazásának gyakorlata, valamint a hallgatók által hozott esetek, tanácsadási feljegyzések elemzése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A gyakorlati problémák szakszerű megoldásán túl különös figyelmet fordít a gyakorlat a hivatás gyakorlásának tágabb kontextusára, beleértve az etikai elvek gyakorlati alkalmazását, a tevékenységhez kapcsolódó kommunikáció gyakorlatát (intézményen belüli kommunikáció, más szakmák képviselőivel történő konzultáció), illetve a dokumentálás szabályainak gyakorlati alkalmazását.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - gyakorolja mindazon elméleti ismeretek és gyakorlati készségek integrálását, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális esetekben, a fogamzás előtti időszaktól kezdődően a gyermek egyéves korán túl is; - fejlődik helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége - adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során; - a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el; - elsajátítja, hogy hogyan tud az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: legalább 2 esetbemutató az órákon, amelyből egynek a benyújtása ppt formájában a Moodle-on kötelező					
Félélvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Az aláírás megszerzésének feltétele: részvétel a szemináriumokon,					

Vizsgakövetelmények: -

A gyakorlati jegy megszerzésének követelménye: Két eset dokumentációjának összeállítása megadott szempontok alapján prezentáció formájában). Anamnézis készítése, probléma leírása, megoldási javaslatok, mi jelentette a legnagyobb nehézséget a probléma megoldásában, eset továbbkísérése, konklúzió levonása. Az esetleírások pontos tartalmi és formai követelményeit a csoportvezetők adják közre.

Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológiai Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Terepmunka tutoriális kíséréssel II. Rövidített neve: Terepmunka II. Angol neve: Mentored fieldwork II. Német neve: Mentorierte Feldarbeit II. Kódja: MIKOLSZT046_2M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Wirthné dr. Ungváry Renáta laktációs szaktanácsadó, adjunktus, terepkoordinator (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2. /tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 6 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 6
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok tárgy teljesítése					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tanácsadás és segítségnyújtás gyakorlati ismereteinek megszerzése nemzetközi laktációs szaktanácsadói vizsgával (IBCLC) rendelkező, tapasztalt tereptanár mellett. Formai követelményeknek megfelelő laktációs szaktanácsadói dokumentáció gyakorlása. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapoó ismeretek közül az „Egészségügyi dokumentáció” követelményeinek felel meg. A tantárgy teljesítésének feltétele a nemzetközi vizsga bemeneti követelményeként megszabott 1000, illetve 500 óra klinikai tapasztalat 100%-nak igazolása.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: 1. A hallgató részt vesz az általa kiválasztott tereptanár(ok) mellett szoptatási tanácsadáson. Ez történhet rendelőben vagy a páciens otthonában, de ajánlott, hogy a hallgató legalább egyszer vegyen részt szoptatási ambulancián tartott tanácsadáson. A konzultációt pontosan dokumentálja, tanárával az esetet megbeszéli. Az elkészült jegyzőkönyvet leadja. 2. Anyacsoport meglátogatása, és erről a csoportvezetővel egyeztetett jegyzőkönyv leadása. 3. Internetes gyakorlat a Facebook Szoptatási tanácsadás kérdezz-felelek munkacsoportjában a beérkező kérdések megválaszolása a mentor felügyelete mellett és a válaszok jóváhagyásával vagy emailen tanácsadás a Bethesda szoptatási ambulancia orvosainak irányításával. Internetes tanácsadás: a hallgató az előzetesen kiválasztott tutorával megegyezve bejelentkezik a FB munkacsoportba, ahol egy hónapot kell aktívan eltöltenie és válaszolnia összesen 5 anya kérdéseire. Emailen tanácsadás (Bethesda): a hallgatónak összesen 5 levélre kell válaszolnia a félév során, amelyek szoptató édesanyáktól érkeznek. A leveleket a tutorával történt egyeztetés után válaszolhatja meg. A tutor mindkét esetben végigkíséri a folyamatot, felügyeli a hallgató aktivitását, kommunikációs készségét, szakmaiságát. Iránymutatást ad a feladat teljesítéséhez.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - megismeri a tereptanár útmutatása alapján a klienseivel végzett munkájának megfelelő módon, pontosan történő dokumentálásának alapjait, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat; - fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége; - gyakorolja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;					

- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 3 jegyzőkönyv feltöltése a Moodle-ra Jegyzőkönyv a meglátogatott tanácsadásokról, ambulanciáról és/vagy anyacsoportról, valamint az internetes gyakorlatról a Szoptatástámogatás: kérdezz-felelek FB csoportban
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: igazolt részvétel a tanácsadásokon.
Vizsgakövetelmények: A leadott jegyzőkönyvekre adott gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy) A konzultációkat a hallgatónak pontosan dokumentálnia is kell, illetve tanárával az esetet részletesen megbeszélni. A két találkozásból az egyiknek a kliens otthonában kell történnie! A hallgatónak egy internetes fórumra is be kell jelentkeznie (ezt előzetesen egyeztetni a kiválasztott tutorával) ahol a megfigyelési folyamatot követően legalább öt komplex esetben nyújt tanácsadást a hozzá forduló anyának.
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Szakedolgozati szakszeminárium Rövidített neve: Szakedolgozat Angol neve: Thesis preparation Német neve: Facharbeitbegleitung Kódja: MIKOLSZT049_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Wirthné Dr. Ungváry Renáta adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 5 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye:					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A stúdium célja, hogy a hallgató megismerje a szakedolgozat és tudományos írásos munkák készítésének kritériumait, munkamódszereit. Konzultációs lehetőség biztosítása a dolgozat megírásához. Szakedolgozati tématerv és vázlat elkészítése a szakedolgozat sikeres megírásához.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Általános előadás a szakedolgozat készítésének tartalmi, formai követelményeiről, az képzés plágiumszabályzatáról, az MI használatának elfogadható formáiról és ezek dokumentálásáról. A hallgató a megadott témakiírások közül választ egy témát és egy konzulens. Egy előzetes tématervvvel megkeresi a választott konzulens és megkérdezi, hogy tudja-e vállalni a szakedolgozati konzulensi kísérését. Ha a konzulens tanár nem tudja vállalni, akkor más konzulens kell keresnie a hallgatónak. Egyénileg – nem az előre meghirdetett témák közül – is lehet témát választani. Ebben az esetben is szükséges egy konzulens választani és vele a tématervet előzetesen jóváhagyatni. Az ilyen módon elfogadott tématervnek megfelelően, és a konzulens tanárral tartott első személyes konzultációt követően, kell a hallgatónak megírnia a szakedolgozata vázlatát, a szakedolgozatra vonatkozó személyes reflexióit, és leadni a megadott határidőig.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - választott témájában megismeri és megfelelő módon értelmezi a friss kutatási eredményeket - képessé válik az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában is					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 1, típusa: szakedolgozat vázlat, lásd bővebben a szakedolgozati tájékoztatóban.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Az aláírás feltétele az előadáson és egy személyes konzultáción való részvétel a konzulens tanárnál, aminek megtörténtét a konzulens tanár igazolja. Az igénybe vehető konzultációk száma 2 kontaktóra. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a szakedolgozati vázlat a tárgy moodle-felületén közzétett sablon szerinti leadása előzetes szakirodalom listával.					
Vizsgakövetelmények: - Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele: Szakedolgozat vázlat leadása.					

Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Egyéni sajátélmény-konzultáció Rövidített neve: Sajátélmény konz. Angol neve: Consultation about personal lactation experience Német neve: Konsultation über eigene Erfahrungen Kódja: MIKOLSZT043_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Tésenyi Tímea, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Csaba Eszter pszichológus, Devescovi Tímea pszichológus, Tóth Borbála pszichológus					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: aláírás	Óraszám: 2 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 0
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tantárgy célja a hallgatók személyiségének fejlesztése, önismeretének mélyítése, különös tekintettel a szoptató anyákkal, családokkal, illetve a velük kapcsolatba kerülő szakemberekkel való együttműködés szempontjából kiemelkedő jelentőségű területekre. A cél annak felismerése, hogy a saját tapasztalatok, élmények hogyan befolyásolják az empátiás, kommunikációs, konfliktuskezelő képességeket, hogy a hallgatók a realisabb önismeret birtokában hatékonyabban tudják kezelni a munkájuk során fellépő problémákat, konfliktusokat.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgatóknak lehetőségük van két óra egyéni sajátélmény-konzultációs alkalom igénybevételére, e-mailben vagy telefonon előre egyeztetett időpontban. A konzultációk során a hallgató megbeszélheti, feldolgozhatja a várandóssággal, gyerekszüléssel, szoptatással kapcsolatos saját tapasztalatait, élményeit, ami hozzásegítheti őt ahhoz, hogy a hozzá forduló édesanyák problémáit, konfliktusait hatékonyabban tudja kezelni.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - hivatásszemélyisége fejlődik, magasabb szintű önreflexióra válik képessé - felismeri saját tapasztalatának, életútjának szerepét a támogató folyamatban - megtanulja a saját érzelmeinek, helyzetének háttérbe szorítását a klienskapcsolat során - felismeri a saját korlátait, és a felismeréssel közelebb kerül a korlátok hatásainak csökkentésére - fejlődik az őszinte, hiteles, nyílt kommunikációra való készsége;					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: -					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a konzultációkon való aktív részvétel. Az egyéni egyeztetés miatt mindkét konzultációs alkalmon kötelező a részvétel.					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -					

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A csecsemőáplálás szociokulturális vonatkozásai Rövidített neve: Szociokult. vonatk. Angol neve: Sociocultural aspects of infant nutrition Német neve: Soziokulturelle Aspekte der Säuglingsernährung Kódja: MIKOLSZT036 1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Wirthné dr. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Nótár Ilona					
Tárgyfelelőv: 3./ősz	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 9 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Bemutatja, hogy a társadalmi, kulturális, etnikai környezet és a történelmi hagyományok, a vallás milyen módon befolyásolják a szoptatást, milyen tendenciák érvényesülnek jelenleg, milyen lehetőségek kínálóznak a kedvező és kedvezőtlen tendenciák befolyásolására. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségük számára előírt egészségügyi alapozó tárgyak közül a „Szociológia vagy kulturális érzékenység vagy kultúrantropológia” tárgyak követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: • Szoptatási tendenciák világszerte: hol, milyen arányban, mennyi ideig szoptatnak a nők, milyen tényezők befolyásolják ezt elsősorban? Etnikai tényezők, globalizáció, hagyományok, gazdasági tényezők, vallási tényezők. • Bronfenbrenner: Szocio-ökonómiai modelljének alkalmazása a szoptatásra • Honnan szereznek információt a nők a szoptatásról? Mi befolyásolja döntésüket a szoptatás megkezdése és fenntartása mellett? Az egészségügyi rendszer befolyása, a rokonság befolyása, információk az interneten, könyvekben, sajtóban. • A szoptatás helyzete Magyarországon: A szoptatási arányszámok alakulása és elemzése. Kisebbségi kultúra és szoptatás: Cigányság és szoptatás: egységesek-e a tendenciák? Dolgozó nők és szoptatás: törvényi szabályozás, gyakorlati lehetőségek. • A társadalom domináns kultúrája: hagyományok, hiedelmek. • A kulturális különbségek figyelembevétele a szoptatás támogatásakor. • Nyilvános szoptatás megítélése. Hosszú távú szoptatás megítélése. • Szoptatást védő törvények (kódex, dolgozó szoptató anyák stb.) • Roma anyák egészségmagatartása, csecsemőgondozással kapcsolatos szokásai és a szoptatástámogatás lehetőségei • Etnikai kisebbségek szoptatástámogatása.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - elsajátítja mindazon elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket, amelyek a társadalmi, kulturális, etnikai környezetre és a történelmi hagyományokra vonatkoznak - megismeri és praxisában integráltan alkalmazza a magyar társadalom szoptatásra vonatkozó sajátosságait, a kulturális különbségek figyelembevételével					

- megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia; - támogató, együttműködő magatartást képes kialakítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit és a viselkedésüket befolyásoló szociokulturális tényezőket;
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: minimum 3600 leütéses házidolgozat leadása, amelyben a hallgató elemzi szűkebb környezete, családja, rokonsága szoptatási adatait és viszonyait. Határidő október 20.
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel és egy írásbeli házidolgozat leadása
Vizsgakövetelmények: Írásbeli kollokvium (tesztkérdések) Témakörök: - A társadalom domináns kultúrája, etnocentrikus szemléletmód és kulturális relativizmus - Hagyományok, hiedelmek a domináns kultúrában és a kisebbségi kultúrákban a szoptatással, gyermekgondozással kapcsolatban - Kisebbségi kultúra és szoptatástámogatás a magyarországi roma népességben - A kulturális különbségek figyelembevétele a szoptatás támogatásakor - Globalizáció és szoptatás - A szoptatási arányok dokumentált történeti változásai és jellegzetességei - Szoptatás és demográfia - Szoptatós dajkák - Szoptatási arányok, adatgyűjtés, az adatok megbízhatósága világszerte, WHO adatbázis - A magyarországi védőnői adatgyűjtés, módja, lehetőségek és korlátok - A szoptató anya családi állapota (férjes, egyedülálló, tinédzser anyák) - Az apák változó szerepe - A tágabb család, referenciaszemélyek a tágabb családban (nagy szülők, rokonok) - A család anyagi helyzete és a csecsemőtáplálás - A család hozzáállása a szoptatáshoz - Erőszak a családban - Nyilvános szoptatás megítélése - Hosszú távú szoptatás megítélése - Szoptatást védő törvények, rendeletek, egyezmények Magyarországon (kódex, dolgozó szoptató anyák, anyatejgyűjtés) - Új szakember az egészségügyben: a laktációs szaktanácsadó - Szoptatást támogató anyacsoportok - a szoptatástámogatás egy lehetséges és hatékony formája
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: ● Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása) 43-79., 911-930., 931-958. oldal ● W. Ungváry Renáta: A szoptatás szociokulturális vonatkozásai. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. ● Kopcsó, K., Boros, J., Leitheiser, F., & Veroszta, Z. (2022). A szoptatás és a kizárólagos anyatejes táplálás gyakorisága és korrelátumai a csecsemő születésétől hat hónapos koráig. Statisztikai szemle, 100(5), 468-490. doi:DOI: https://doi.org/10.20311/stat2022.5.hu0468 ● A csecsemők táplálása [Infant feeding]. Kohorsz '18 Magyar Születési Kohorszvizsgálat [Growing up in Hungary]. Retrieved from https://www.kohorsz18.hu/eredmenyek/elozetes-eredmenyek/49-csecsemok-taplalasa.html

- Csányi, Gergely és Kerényi, Szabina (2018) *A "jó anya" mítosza Magyarországon a reprodukív munka és a piac globális történetének szempontjából*. FORDULAT : TÁRSADALOMELMELETI FOLYÓIRAT (24). pp. 134-160. ISSN 1585-0560
https://real.mtak.hu/157723/1/EPA02121_fordulat_2018_24_134-160.pdf

Ajánlott irodalom:

- Nagy Olga: A törvény szorításában. Gondolat, 1989. p. 37-116.
- Sulamith Shahar: A negyedik rend. Nők a középkorban. Osiris, 2004. p. 133-143. 184-194. 241-266. 300-308.
- Sulamith Shahar: Gyermek a középkorban. Osiris, 2000. p. 101-230.
- Aly Mazahéri: A muszlimok mindennapi élete a középkorban. Európa, 1989. p. 52-59.
- Elisabeth Badinter: A szerető anya. Az anyai érzés története a 17-20. században, Csokonai kiadó 1999.
- Lois Lowry: Az emlékek őre; ifjúsági regény, Animus kiadó, 2001.
- Sarah Blaffer Hrdy: Mother Nature. A History of Mother, Infants, and Natural Selection Pantheon Books, 1999.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés II Rövidített neve: Esetmegbeszélés II Angol neve: Case studies II Német neve: Fallstudien, Praxisbetreuung II Kódja: MIKOLSZT072_2M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Tóth Orsolya védőnő, laktációs szaktanácsadó Wirtné dr. Ungváry Renáta, laktációs szaktanácsadó, adjunktus Dobrova Beatrix védőnő, laktációs szaktanácsadó Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok, Esetmegbeszélés I					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A hallgatók által hozott esetek, tanácsadási feljegyzések elemzése. Az elméleti tudás átültetése a gyakorlatba – az anamnézis felvétele, megfigyelés és kritikus gondolkodás alkalmazásának gyakorlata, valamint a hallgatók által hozott esetek, tanácsadási feljegyzések elemzése.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A gyakorlati problémák szakszerű megoldásán túl különös figyelmet fordít a gyakorlat a hivatás gyakorlásának tágabb kontextusára, beleértve az etikai elvek gyakorlati alkalmazását, a tevékenységhez kapcsolódó kommunikáció gyakorlatát (intézményen belüli kommunikáció, más szakmák képviselőivel történő konzultáció), illetve a dokumentálás szabályainak gyakorlati alkalmazását.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - gyakorolja mindazon elméleti ismeretek és gyakorlati készségek integrálását, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális esetekben, a fogamzás előtti időszaktól kezdődően a gyermek egyéves korán túl is; - fejlődik helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége - adekvátan és reflektált módon képes használni emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során; - a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el; - elsajátítja, hogy hogyan tud az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: legalább két esetbemutatás ppt formájában, amelyek feltöltendők a Moodle-ra.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Az aláírás megszerzésének feltétele: részvétel a szemináriumokon					
Vizsgakövetelmények: -					

A gyakorlati jegy megszerzésének követelménye: Két eset dokumentációjának összeállítása megadott szempontok alapján prezentáció formájában. Anamnézis készítése, probléma leírása, megoldási javaslatok, mi jelentette a legnagyobb nehézséget a probléma megoldásában, eset továbbkísérése, konklúzió levonása. Az esetleírások pontos tartalmi és formai követelményeit a csoportvezetők adják közre.

Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Hivatásetika Rövidített neve: Hivatásetika Angol neve: Occupation ethics Német neve: Berufsethik Kódja: MIKOLSZT013_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Szabik Imre, docens (SE, Magatartástudományi Intézet) Oktatók neve, beosztása: Tóth Orsolya védőnő, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok, Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés I					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A laktációs szaktanácsadóra vonatkozó etikai és jogi kérdések megismerése és ezek alkalmazása a gyakorlatban. A tantárgy az IBLCE által nem egészségügyi alapvégzettségűek számára előírt egészségügyi alapozó ismeretek közül a „Szakmai etika egészségügyi szakembereknek” követelményeinek felel meg.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: ● Az anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexének érvényesülése az egészségügyi intézményben ● A laktációs tanácsadás etikai és jogi vonatkozásai: Személyes tanácsadás a család otthonában, magánrendelőben, egészségügyi intézményben. Írásbeli hozzájárulás a vizsgálatához. Írásbeli hozzájárulás fotó és videofelvétel készítéséhez. Telefonos tanácsadás. A tanácsadás dokumentálása. Kezelőorvos, védőnő értesítése. Hygiénés előírások. Pénzügyi kérdések. IBCLC szakmai viselkedési kódex. IBCLC alkalmassági kritériumok. Kompetenciahatárok. Felelősségbiztosítás. ● Dokumentációs kötelezettség és ennek jelentősége az intrdiszciplináris team munka megvalósulásában ● IBCLC tevékenységi szabályzata ● Szakértői részvétel peres ügyekben. Korrekt információátadás. Semlegesség a pereskedő felekkel szemben.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - képessé válik az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásainak alkalmazására - klienseivel végzett munkáját megfelelő módon, pontosan dokumentálja, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat; - felismeri és tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt; - képessé válik az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedni olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez. - Titoktartási kötelezettség - Összeférhetetlenség					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:					

Megoldandó feladatok száma: 1. Saját gyakorlatból, munkakörnyezetből származó etikai dilemma részletes leírása, megoldási lehetőségekkel minimum 3600 leütés terjedelemben, értékelése gyakorlati jeggyel történik.
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele az esszé megírása.
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)-ból 23-38. oldal • Kovács József: A segítő kapcsolat etikai dilemmái. Embertárs 2007/1. (52.-64.o.) https://docplayer.hu/25982427-A-segito-kapcsolat-etikai-vonatkozasai.html • https://ibclc-commission.org/hungarian-2/ magyar nyelvű információk a nemzetközi vizsgáról • Az IBCLC laktációs szaktanácsadók szakmai viselkedési kódexe (magyar fordítás) • Az IBCLC laktációs szaktanácsadók klinikai kompetenciái (magyar fordítás) • Az IBCLC laktációs szaktanácsadók tevékenységi szabályzata (magyar fordítás) • Varga Katalin (2023). Szemelvények a perinatális etika világából • ...mély sóhaj és hosszú csend.... Budapest: Medicina. Ajánlott irodalom: Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care, 2nd Edition (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning. 25. fejezet

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat Rövidített neve: Klinikai gyakorlat Angol neve: Clinical lactation counseling Német neve: Klinische Still- und Laktationsberatung in der Praxis Kódja: MIKOLSZT047_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Szódy Judit, pszichológus, laktációs szaktanácsadó Dr. Márkus Anita neonatológus főorvos Dr. Kiss Eleonóra, orvos, laktációs szaktanácsadó Dr. Kaposvári Mária orvos, laktációs szaktanácsadó Hasilló Annamária szülésznő, laktációs szaktanácsadó Czákné Varga Ildikó védőnő, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisa: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 24 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 10
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A tanácsadás és segítségnyújtás gyakorlati ismereteinek megszerzése nemzetközi laktációs szaktanácsadói vizsgával (IBCLC) rendelkező tapasztalt oktató mellett töltött kórházi gyakorlat során. A kórházi gyakorlat teljesítéséhez „Egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok” (egészségügyi kiskönyv, C.3151 nyomtatvány) megléte szükséges. Az előírt vizsgálatoknak (egy éven belül) a következők: • üzemorvosi vagy háziorvosi alkalmasság • tüdőszűrés • széklettenyésztés • bőrgyógyászat • vizelet rutin vizsgálat • vérből rutin nagylabor (vérkép, máj-, vesefunkció; vércukor) és lues serológia • EKG A kórház még további vizsgálatokat írhat elő, például varicella antitest, torokváladék stb.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: • Várandósok felkészítése a szoptatásra: miért fontos a szoptatás? A legfontosabb információk átadása, ajánlott olvasmányok listája, kihez forduljon majd szoptatási segítségért? • Szülészoba: első szoptatás segítése a szülészobán, szoptatási nehézségek korai kiszűrése, az anya-csecsemő páros háborítatlan együttlétének biztosítása. • A gyermekágyas részleg: szoptatási testhelyzetek tanítása az anyának, helyes mellre-tétel segítése, a szoptatás megfigyelése és értékelése, az újszülött szopáskészségének vizsgálata, a hatékony és nem-hatékony szopás jelei, aluszékony csecsemő ébresztése, szoptatási nehézségek kiszűrése, kézi fejés megtanítása, általános információk átadása az anyának. • Anamnézis felvétele.					

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - megismeri a tereptanár útmutatása alapján a klienseivel végzett munkájának megfelelő módon, pontosan történő dokumentálásának alapjait, megismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat; - fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képessége; - gyakorolja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 2 gyakorlati munkanapló vezetése
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: A kórházi gyakorlat teljesítése, amit az oktató igazol. A gyakorlat 4x6 órában (2+2 nap) történik, előre meghirdetett időpontokban, 4-6 fős csoportokban. A gyakorlatot két különböző intézményben kell elvégezni.
Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy) A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlati napló megírása és leadása.
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Ajánlott irodalom: ● Marie Biancuzzo: Breastfeeding the Newborn – Clinical Strategies for Nurses; Mosby, 2003. ● A szoptatás – hogyan segítjük a sikert – Gyakorlati útmutatás egészségügyi dolgozóknak; SZTNB http://sztnb.hu/A%20Szoptatas%20-%20sikere%20-konyv.pdf

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszerológati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai Rövidített neve: Lakt. ism. oktatása Angol neve: The basics of public education on lactation Német neve: Grundlagen der öffentlichen Edukation über Stillwissen Kódja: MIKOLSZT048_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Wirthné Dr.. Ungváry Renáta adjunktus, laktációs szaktanácsadó (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Tóth Orsolya védőnő, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 6 gyakorlat	Jelleg: Kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció biológiai alapjai, Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A prezentációkészítés technikai és módszertani alapismereteinek oktatása; mini oktatási modulok készítésének gyakoroltatása.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: • Prezentáció készítési alapismeretek Egészségügyi dolgozók oktatása laktációs témákban • Hogyan kommunikáljunk különböző célcsoportokkal laktációs témákról? • Szoptatás promóció • A hallgatók által készített oktatási modulok, szoptatást népszerűsítő anyagok bemutatása, megbeszélés					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel tudása átadható, mind a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó számára; - megismeri és praxisában integráltan alkalmazni képes a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait; - megismeri és adekvátan képes használni a felnőttképzés megfelelő módszereit a klienseivel, az egészségügyi szakemberekkel folytatott és a csoportos / közösségi oktató-nevelő munkájában; - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, ezek átadását munkájába beépíti; - megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait. - a szoptatás különböző területeiről képes a célcsoportnak megfelelő és érthető módon kommunikálni, figyelembe véve a társadalom azon rétegeit is, akik éppen nincsenek kapcsolatban csecsemővel - gyerekekkel és serdülőkkel is képes az életkornak megfelelő szinten a szoptatásról kommunikálni					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: írásbeli beadandó feladat: egy prezentáció szakmai téma rövid bemutatására és egy handout VAGY szoptatást népszerűsítő tárgy, plakát, szórólap, óraterv, foglalkozási terv készítése, amelyet a Moodle-ra kell feltölteni					

Megoldandó feladatok száma: 1
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: az aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív jelenlét. Az osztályzatot a beadott munka minősége határozza meg.
Vizsgakövetelmények: - Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele: Egy prezentáció és egy handout leadása a kiadott listából választott téma feldolgozásaként. Értékelés módja: jegy (ötfokozatú érdemjegy)
Kötelező irodalom: ● Pilling János. Orvosi kommunikáció a gyakorlatban. Medicina 2018. című kötetből: E-health technikai eszközök használata az egészségügyi kommunikációban 297-315. oldal ● Karen Wambach, Jan Riordan: Szoptatás és humán laktáció. Semmelweis kiadó 2019. (2016-os 5. kiadás fordítása)-ból a 21. fejezet: A szoptatás oktatása 875-910. old Ajánlott irodalom: Chamberlain, K., Campbell, S. H., & Spencer, B. (2023). Core Curriculum for Interdisciplinary Lactation Care, 2nd Edition (2nd ed.): Jones & Bartlett Learning. 30. fejezet: Lactation education for health professionals

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Nemzetközi állásfoglalások ismerete Rövidített neve: Nemzetk. állásfogl. Angol neve: International resolutions of lactation Német neve: Internationale Resolutionen von Laktation Kódja: MIKOLSZT007_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Várady Erzsébet, neonatológus, laktációs szaktanácsadó Juhászné Dr. Kun Judit orvos, laktációs szaktanácsadó IBCLC					
Tárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 6 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció biológiai alapjai					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A csecsemő- és kisgyermektáplálással, valamint szoptatás támogatásával és védelmével kapcsolatos nemzetközi ajánlások, állásfoglalások és irányelvek ismertetése. Továbbá annak átadása, hogy az evidenciákon alapuló ajánlások megvalósítása elengedhetetlen az egészségügyi ellátás javításához, továbbá az egészségügyi szakembereknek óriási felelősségük van abban, hogy kereskedelmi érdekektől mentes információkat adjanak át az anyáknak és elhatárolódjanak a cégek marketingtevékenységétől.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: - A szoptatás támogatás színterei, azaz mely területeken kell tennünk azért, hogy az anyák sikeresen szoptassák gyermekeiket? - Az átfogó stratégia szükségessége a szoptatási arányok növeléséhez. - A szülészeti és újszülött ellátás, illetve az anyák és csecsemők egészségi állapotának javítását célzó nemzetközi dokumentumok - A csecsemő és kisgyermek táplálásra vonatkozó nemzetközi - globális és európai - dokumentumok - A szoptatás védelme - Miért van szükség a szoptatás védelmére? - Milyen érdekellentétek állnak fenn a csecsemőtáplálás területén? - A tápszer- és bébietelipar tevékenysége és befolyása - A csecsemőknek és kisgyermeknek szánt élelmiszerek marketingje - miért szükséges a szigorú szabályozás? - A szoptatás védelmét célzó nemzetközi dokumentumok - Az egészségügyi szakemberek szerepe a szoptatás védelmében - Kezdeményezések - BFHI - Bababarát Kórház Kezdeményezés - Global Breastfeeding Collective - WBTi - [International Childbirth Initiative (ICI)](https://icichildbirth.org/) - World Breastfeeding Week - Szervezetek - La Leche League International - IBFAN - WABA - Hazai dokumentumok					

- Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelv a családbarát alapelvekre épülő szülészeti és újszülött ellátásról (2019) (https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/3016/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelv_csaladbarat.pdf) - Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0–12 hónapos) táplálásáról (2019) (https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_%20csecsemo.pdf) - Az EMMI szakmai irányelve a pre-, peri- és posztnatális mentális zavarok baba-mama-papa egységében történő kezeléséről (2017) (https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2485/fajlok/EEMI_szakmai_iranyelve_a_pre_peri.pdf) - Az egészséges újszülött és koraszülött táplálás szakmai irányelveken alapuló gyakorlati útmutatója (2017) (https://szoptatas.info/sites/default/files/Az_egeszseges-ujszulott_es_koraszulott_taplalas_gyakorlati_utmutatoja-2017.pdf)
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató: - megérti a szoptatás támogatás sokrétű természetét - megismeri a csecsemőtáplálásra vonatkozó legfontosabb hazai és nemzetközi dokumentumokat és kezdeményezéseket - átlátja a csecsemőtáplálás területén jelentkező érdekellentéteket - azonosítja a tápszer és bébiételipar marketing stratégiáit - megismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait. - felismeri saját felelősségét és szerepét a szoptatás védelmében - képessé válik adott intézmény szakmai protokolljainak kidolgozására, véleményezésére; - megtanulja, hogyan képviselje a szoptatás támogatását a munkahelyén, az egészségügyi szakmán belül és bármilyen közösségi fórumon
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 1. A Moodle felületen közzétett anyagok megtekintése 2. 10 kérdéses Moodle teszt megoldása. 3. A csecsemőtáplálási irányelv elemzése megadott szempontok alapján 4. Öt WHO Kódex sértés összegyűjtése és dokumentálása, kitérve arra, hogy a Kódex mely rendelkezését sérti, milyen módon fejt ki káros hatását a csecsemőtáplálással kapcsolatos döntésekre VAGY WHO kódexszel kapcsolatos etikai dilemma kifejtése
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: az előadásokon való részvétel.
Vizsgakövetelmények: gyakorlati jegy (öt fokozatú érdemjegy), amely a fenti feladatokkal szerzett összpontszám alapján áll össze.
Kötelező irodalom: ● Kiadott jegyzet ● Magyar protokollok: ○ Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelv a családbarát alapelvekre épülő szülészeti és újszülött ellátásról (2019) (https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/3016/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelv_csaladbarat.pdf) ○ Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve az egészséges csecsemő (0–12 hónapos) táplálásáról (2019) (https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2981/fajlok/EMMI_szakmai_iranyelve_%20csecsemo.pdf) ○ Az EMMI szakmai irányelve a pre-, peri- és posztnatális mentális zavarok baba-mama-papa egységében történő kezeléséről (2017) (https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/2485/fajlok/EEMI_szakmai_iranyelve_a_pre_peri.pdf)

- Az egészséges újszülött és koraszülött táplálás szakmai irányelveken alapuló gyakorlati útmutatója (2017) (https://szoptatas.info/sites/default/files/Az_egeszseges-ujszulott_es_koraszulott_taplalas_gyakorlati_utmutatoja-2017.pdf)
- Az anyatejet helyettesítő készítmények marketingjének nemzetközi kódexe (<https://szoptatas.info/kodex>)
- A WHO és UNICEF közös állásfoglalása a szülészeti intézmények szerepéről a szoptatás támogatásában (1989) (https://szoptatas.info/sites/default/files/WHO_UNICEF_ALLASFOGLALAS.pdf)
- A szoptatás védelme, támogatása és elősegítése Európában: Indítvány, 2004 (https://szoptatas.info/sites/default/files/A_szoptatas_vedelme_tamogatasa_es_elosegitese_Europaban-Inditvany2004.pdf)
- Innocenti Kiáltvány (https://szoptatas.info/sites/default/files/innocenti_kialtvany.pdf)
- A pótlás elfogadható orvosi indokai (https://szoptatas.info/sites/default/files/Potlas_elfogadható_orvosi_indokai2009_0.pdf)
- WHO ajánlások – Pozitív szülésélményt célzó szülészeti ellátás táblázatos összefoglalója (<https://szoptatas.info/sites/default/files/WHO-pozitiv-szuleselmenyt-celzo-ellatas-ajanlasok-tablázat-2018.pdf>)
- Várady Erzsébet: A Bababaráti Kórház Kezdeményezés kiterjesztése az újszülött ellátásra. In: Török Sz, Kun J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8. (https://szoptatas.info/a_bababarat_korhaz_kezdemenyezés_kiterjesztése_az_ujszulott_ellatasra)
- Az Egészségügyi Világszervezet tájékoztatója a követő tápszerek anyatej-helyettesítőként történő besorolásáról (2018) (https://szoptatas.info/az_egeszsegugyi_vilagszervezet_tajekoztatoja_a_koveto_tapszerek_anyatej-helyettesitokent_torteno_besorolasarol)
- Az Egészségügyi Világszervezet tájékoztatója a csecsemőtápszerek és gyerekitalok keresztpromóciójáról (2019) (https://szoptatas.info/az_egeszsegugyi_vilagszervezet_tajekoztatoja_a_csecsemotapszerek_es_gyerekitalok_keresztpromociojarol)
- Bóné, V et al: Nemzeti és nemzetközi szoptatási stratégiák tanulságai. Interdiszciplináris Magyar Egészségügy (Journal of Hungarian Interdisciplinary Medicine). 2021; 20: 39-44. (https://www.imeonline.hu/article.php?article=2021.XX./1/nemzeti_es_nemzetkozi_szoptatasi_strategiak_tanulsagai)
- A Lancet új cikksorozata a szoptatásról széleskörű intézkedéseket sürget a szoptatás védelmére és támogatására (https://szoptatas.info/a_lancet_uj_cikksorozata_a_szoptatasrol_2023)
- Csecsemőtáplálási irányelvek és ellenőrző rendszerek: Kvalitativ vizsgálat európai országokban (https://szoptatas.info/csecsemotaplalasi_iranyelvek_es_ellenorzo_rendszerek_kvalitativ_vizsgalat_europai_orzagokban)

Ajánlott irodalom:

- Gray H, Zakarija-Grković I, Cattaneo A, Vassallo C, Borg Buontempo M, Harutyunyan S, Bettinelli ME, Rosin S. Infant feeding policies and monitoring systems: A qualitative study of European Countries. *Matern Child Nutr.* 2022 Oct;18(4):e13425. (<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/mcn.13425>)
- WHO recommendations on maternal and newborn care for a positive postnatal experience (<https://www.who.int/publications/i/item/9789240045989>)
- Global strategy for infant and young child feeding (2003) (<https://www.who.int/publications/i/item/9241562218>)
- Infant and young child feeding: standard recommendations for the European Union (2006) (<https://szoptatas.info/eupolicy06>)
- Meek JY, Noble L; Section on Breastfeeding. Policy Statement: Breastfeeding and the Use of Human Milk. *Pediatrics.* 2022 Jul 1;150(1):e2022057988.

<https://publications.aap.org/pediatrics/article/150/1/e2022057988/188347/Policy-Statement-Breastfeeding-and-the-Use-of>

- Fewtrell M, Bronsky J, Campoy C, Domellöf M, Embleton N, Fidler Mis N, Hojsak I, Hulst JM, Indrio F, Lapillonne A, Molgaard C. Complementary Feeding: A Position Paper by the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (ESPGHAN) Committee on Nutrition. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2017 Jan;64(1):119-132.

https://journals.lww.com/jpgn/Fulltext/2017/01000/Complementary_Feeding_A_Position_Paper_by_the.21.aspx

- Guideline: protecting, promoting and supporting breastfeeding in facilities providing maternity and newborn services (2017) (<https://www.who.int/publications/i/item/9789241550086>)

- Implementation guidance: protecting, promoting, and supporting breastfeeding in facilities providing maternity and newborn services: the revised Baby-friendly Hospital Initiative 2018 (<https://www.who.int/publications/i/item/9789241513807>)

- The best start in life. Breastfeeding for the prevention of noncommunicable diseases and the achievement of the Sustainable Development Goals in the WHO European Region (2020) (<https://www.who.int/europe/publications/m/item/the-best-start-in-life.-breastfeeding-for-the-prevention-of-noncommunicable-diseases-and-the-achievement-of-the-sustainable-development-goals-in-the-who-european-region>)

- Commercial foods for infants and young children in the WHO European Region: a study of the availability, composition and marketing of baby foods in four European countries (2019) (<https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289057783>)

- Ending inappropriate promotion of commercially available complementary foods for infants and young children between 6 and 36 months in Europe (2019) (<https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2019-3590-43349-60813>)

- Commercial foods for infants and young children in the WHO European Region - Policy brief (2019) (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/346582>)

- The international code of marketing of breast-milk substitutes: frequently asked questions on the roles and responsibilities of health workers (2020) (<https://www.who.int/publications/i/item/9789240005990>)

- How the marketing of formula milk influences our decisions on infant feeding (2022) (<https://www.who.int/publications/i/item/9789240044609>)

- Scope and impact of digital marketing strategies for promoting breastmilk substitutes (report, 2022) (<https://www.who.int/publications/i/item/9789240046085>)

- Marketing of breast-milk substitutes: national implementation of the international code, status report 2022 (<https://www.who.int/publications/i/item/9789240048799>)

- Effective regulatory frameworks for ending inappropriate marketing of breast-milk substitutes and foods for infants and young children in the WHO European Region (Policy brief, 2022) (<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/352003/WHO-EURO-2022-4885-44648-63367-eng.pdf>)

- Lancet Breastfeeding Series, 2023 (<https://www.thelancet.com/series/Breastfeeding-2023>)

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Irodalomkutatási módszerek Rövidített neve: Irodalomkutatás Angol neve: Searching skills in academic literature Német neve: Literaturforschung Kódja: MIKVLSZT050_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Bóné Veronika, tudományos munkatárs (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet)					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: Kötelezően választható	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció biológiai alapjai					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A humán laktációval kapcsolatos online szakirodalom hozzáféréseinek lehetőségei. Ismert hazai és nemzetközi adatbázisok bemutatása, az információkeresés komplex technikái. Hivatkozáskezelés.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Szaknyelvi források, kutatási eredmények keresése, megtalálása az internetes adatbázisokban. A különböző evidenciaszintű eredmények kritikus használata. Fordítóprogramok kezelése. A hivatkozások megfelelő idézése, integrálása saját szöveg írásakor.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket - képessé válik az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában - megismeri és megfelelő módon használni képes a hazai és nemzetközi adatbázisokat, elsajátítja az információkeresés komplex technikáit. - képes idegen nyelvű szakirodalmak értelmezésére					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 1					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: a szemináriumokon való aktív részvétel					
Vizsgakövetelmények: - Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele: A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy irodalomjegyzék leadása kiválasztott témában (legalább 10 tétel). Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -					

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Primer prevenciós programszervezés Rövidített neve: Programszervezés Angol neve: Organising primary prevention programs Német neve: Einrichtung von Primärpräventionsprogrammen Kódja: MIKVLSZT035 1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs, egyetemi tanár (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: W. Ungváry Renáta laktációs szaktanácsadó SE EKK Mentálhigiéné Intézet					
Tantárgyfélév: 3./ősz	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: Kötelezően választható	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Primer prevenciós célú programok szervezési gyakorlatának készségszintű elsajátítása. Alkalom biztosítása a program-vezetői szerep csoportos szupervízióval való kísérésére.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: - A szülés felkészítő program, szoptatással foglalkozó témáinak áttekintése: Várandósság melyik szakaszában érdemes a szoptatásról beszélni? Célcsoport: várandós anyák, leendő édesapák, nagymamák. Amiről mindenképpen beszélni kell: kereslet – kínálat elve, igény szerinti szoptatás, kizárólagos szoptatás 6 hónapos korig. Szoptatási pozíciók bemutatása (demonstrációs babával). Szoptatásbarát eszközök használata.. Szoptatást nehezítő eszközök működési elve (cumi, cumisüveg, bimbóvédő). - Szoptatós baba-mama csoport szervezése: Anyacsoport jelentősége – hagyományok, tapasztalatok megosztása, egymás erősítése, támogatása. Megfelelő helyszín, időpont kiválasztása, találkozó gyakoriságának meghatározása (heti, kétheti, havi). Célcsoport (várandós anyák, kismamák, nagymamák, totyogó korú csoport, apás csoport). Csoport program tervezése, hirdetése, célcsoport elérése. Csoporttalálkozók tematikája. Amit csoporttalálkozón el kell kerülni (pl. termékbemutatók, reklámok, módszerek bemutatása, mely nem kapcsolódik a szoptatáshoz). - Csoportműködés: Csoportdinamikai kérdések. Csoportvezető szerepe. Team munka több csoportvezető esetén. Csoportszerepek, konfliktusok megoldása. Csoportvezető kapcsolata a helyi egészségügyi dolgozókkal. Szoptatás népszerűsítése különböző területeken (pl. anyatej-világnapi rendezvény szervezése, iskolai csoportoknak tartott előadás családi életre nevelés témakörén belül, stb.). Helyzetgyakorlat csoport konfliktus megoldására.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - megismeri és adekvátan képes használni a felnőttképzés megfelelő módszereit a klienseivel, az egészségügyi szakemberekkel folytatott és a csoportos / közösségi oktató-nevelő munkájában; - alkalmazni képes a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - elsajátítja mindazokat az ismereteket, amelyek a primer prevenciós célú programok megszervezéséhez, csoportok vezetéséhez szükséges					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:					

Megoldandó feladatok száma: 1
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: a szemináriumokon való aktív részvétel (a három alkalomból maximum egy hiányzás fogadható el)
Vizsgakövetelmények: - Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele: A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy esszé leadása. Az esszé tartalma: Egy primer prevenciós program szervezésnek tematikája. Fél éves program összeállítása, havi találkozókra lebontva, egy-egy alkalom témáinak részletes összeállítása. A dolgozat tartalmazza a következő adatokat is: milyen célcsoportnak szerveznél, milyen helyszínen, hogyan érnél el a családokat, hol hirdetnéd az összejövetelek programját, időpontját? A dolgozat terjedelme: maximum 2 oldal. Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: ● Martinovichné Debulay Bianca: Primer prevenciós programszervezés a szoptatás támogatásért – Várandós felkészítés, anyacsoport szervezése. In: Török Sz, J (szerk): Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához. Semmelweis Egyetem, 2012. ISBN: 978-963-9129-78-8.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Segítő beszélgetés gyakorlata Rövidített neve: Segítő beszélgetés Angol neve: Counseling methods seminar Német neve: Seminar Helfendes Gespräch Kódja: MIKVLSZT051_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Asztalos Bernadett, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Sződy Judit pszichológus, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: Kötelezően választható	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye: A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Betekintés nyújtása a rogersi, non-direktív szemléletű segítőbeszélgetés vezetés elméleti és gyakorlati kérdéseibe, mely módszer jól alkalmazható a konzultációs, tanácsadói gyakorlatban. A tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék meg és szerezzenek gyakorlatot a segítő kapcsolat szerteágazó módszertanában, legyenek felkészülve a segítő kapcsolat egyes veszélyforrásaira, alkalmazni tudják mindezeket szakmai környezetben. Ismerjék fel a kliens belső erőforrásait, szerezzenek ismereteket a segítés, önsegítés elméleteiről, a mentálhigiénés segítő kapcsolat és pszichoterápiás segítő kapcsolat sajátosságairól.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: ● Az alapfogalmak bemutatása, a non-direktív segítő kapcsolat és annak elemei. ● Az érzelmi visszatükrözés módszertani alapjai. ● A segítő beszélgetés gyakorlatának bemutatása konkrét helyzetek segítségével. ● Szituációs gyakorlatok. ● A hallgatók saját tevékenységükből hozott beszélgetés-jegyzőkönyveinek közös elemzése					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - fejlődik a helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességében; - a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséget sajátít el; - elsajátítja a megfelelő kommunikációs készségeket, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat; - támogató, együttműködő magatartást képes tanúsítani klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit; - tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt; -					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: egy saját, terepen készült segítő beszélgetés önreflexiója.					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: a szemináriumokon való aktív részvétel					

Vizsgakövetelmények: -

Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele: Egy segítő beszélgetés jegyzőkönyv leadása. A segítő beszélgetés jegyzőkönyvnek egy konkrét beszélgetés bemutatását kell tartalmaznia. Szerepeljen benne egy 8-10 beszédfordulatos rész, szószerinti idézésben, ahol a segítő non-direktív szemléletben kíséri kliensét. A bemutatás tartalmazza a kliens bemutatását a beszélgetés létrejöttének kereteit, a segítő önreflexióit a beszélgetésre vonatkozóan. Terjedelem 2 gépelt oldal. Leadás: folyamatosan a félév során, elküldendő e-mailen az oktatóknak.

Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

- Riemann F. (2003). A félelem alaptípusai. Budapest: Semmelweis Egyetem TF - Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány.
- Semsey, G. – Tésenyi, T. – Pilinszki, A. (2013). Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben. Budapest: Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet Laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Szakirodalom-feldolgozási kurzus Rövidített neve: Szakirodalom-feldolgozási kurzus Angol neve: Searching skills in academic literature Német neve: Literaturforschung Kódja: MIKVLSZT034 1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Pilinszki Attila, egyetemi adjunktus (SE, EKK, Mentálhigiéné Intézet) Oktatók neve, beosztása: Dr. Bangó Márta orvos, laktációs szaktanácsadó					
Tantárgyfélév: 3./ősz	Meghirdetés gyakorisága: évente	Számonkérés: Gyakorlati jegy	Óraszám: 9 gyakorlat	Jelleg: Kötelezően választható	Kredit: 5
Tantárgy felvételének előkövetelménye : A laktáció biológiai alapjai					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A releváns legújabb kutatási eredmények megismerése a humán laktáció területéről.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A humán laktációval, laktációs segítségnyújtással kapcsolatos főbb nemzetközi szervezetek és az általuk kiadott folyóiratok ismertetése. Kiemelt aktuális témák és szakmapolitikai kérdések közös feldolgozása.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: A hallgató - megismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket - képessé válik az elsajátított tudás rendszerezésére, átadására tudományos munka formájában - megismeri és megfelelő módon használni képes a hazai és nemzetközi adatbázisokat, elsajátítja az információkeresés komplex technikáit. - képes idegen nyelvű szakirodalmak értelmezésére					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: 1					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: a szemináriumokon való aktív részvétel					
Vizsgakövetelmények: - Félév végi gyakorlati jegy megszerzésének a feltétele: A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy irodalomjegyzék leadása kiválasztott témában (legalább 10 tétel). Értékelés módja: gyakorlati jegy (ötfokozatú érdemjegy)					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: -					

VI. Szakdolgozati követelmények

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI, VÁLASZTHATÓ TÉMÁK, ÜTEMEZÉS

Általános tudnivalók

A szakdolgozat célkitűzése a szakirányú képzésen tanultak, valamint a hallgató saját gyakorlata releváns tapasztalatainak és a vonatkozó szakirodalomnak integrációja a mindennapi tevékenységbe. Ennek érdekében a hallgatónak szakdolgozatával kell bizonyítania, hogy egyrészt megfelelő szemlélettel rendelkezik a laktációs szaktanácsadói tevékenység végzéséhez, másrészt felkészült a munkához szükséges tudományos apparátus céltudatos alkalmazására, azaz megfelelően felkészült az elérhető hazai és nemzetközi szakirodalmi források használatára és kritikus értékelésére.

Négyféle szakdolgozati forma közül lehet választani és ebben a formában a szakdolgozatot megírni:

- a. Átfogó szakirodalom feldolgozás
- b. Esetbemutatás a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával
- c. Saját kutatás (felmérés, adatfeldolgozás) a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával
- d. Projekt terv (ismeretterjesztő program, működésmód, protokoll stb.) kidolgozása a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával

A szakdolgozatot a választott szakdolgozati forma tartalmi és formai követelményeinek megfelelően kell elkészíteni. A formai követelményeknek való megfelelés része az értékelés szempontjainak.

Külön értékelhető, ha a dolgozat írója – akár szakirodalmi összefoglalóról van szó, akár esetbemutatásról – olyan módon, formátumban is elkészíti a dolgozatát, hogy az megfeleljen valamely tetszőlegesen választott hazai szakmai folyóirat szerzői útmutatójában foglalt konkrét formai követelményeknek (pl. Gyermekgyógyászat, Orvosi Hetilap, Védőnő, Nővér, Bábák Szülésznők stb. című folyóiratok). A dolgozat fakultatív mellékleteként a dolgozat végére illeszthető.

A témaválasztáshoz fontos javasolható szempont lehet, hogy olyan szakdolgozati témát válasszanak hallgatóink, amely kapcsolódik azon tevékenységükhöz, mely a képzésen való részvételüket motiválta.

Speciális motivációt jelenthet olyan téma választása, mely már egy jövőbeli doktori (PhD.) munka előkészítését szolgálja, illetve amely felhasználható a Doktori Iskolába való felvételi vizsgánál is. Bővebb információ a doktori képzésről a <https://semmelweis.hu/phd/> honlapon, illetve a Mentálhigiéné Intézet honlapján található: <https://semmelweis.hu/mental/>

A szakdolgozat elkészítésének menete

A hallgató a megadott témakiírások közül választ egy témát, illetve szakdolgozati formát és egy konzulens. Egy előzetes tématervvvel (ennek formáját lásd a 3. mellékletben) megkeresi a választott konzulens és megkérdezi, hogy tudja-e vállalni a szakdolgozati konzulensi kísérését. Ha a konzulens tanár nem tudja vállalni, akkor más konzulens kell keresnie a hallgatónak. Egyénileg – nem az előre meghirdetett témák közül – is lehet témát választani. Ebben az esetben is szükséges egy konzulens választani, és vele tématervet előzetesen jóváhagyatni. Az ilyen módon elfogadott tématervnek megfelelően és a konzulens tanárral tartott első személyes konzultációt követően kell a hallgatónak megírnia a szakdolgozata vázlatát (formai követelményeket lásd a 4. számú mellékletben), és elküldeni a képzésvezetőnek a tavaszi vizsgaidőszak első napjáig. Amennyiben a hallgató a szakdolgozat írása során konzulens vagy témát szeretne változtatni, az arra szolgáló szakdolgozati módosítást bejelentő űrlapot kell kitöltenie és benyújtania.

A szakdolgozat tárgyból a félév végi aláírás megszerzésének feltétele:

- * részvétel a szakdolgozati szemináriumhoz tartozó 3 kontaktórán
- * részvétel egy konzulensi egyeztetésen

A szakdolgozat tárgyból a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- * a szakdolgozati vázlat leadása a vizsgaidőszak első napjáig a tavaszi félévben.

(A szakdolgozat leadásakor 2 konzultációt kell igazolni. A konzultációk személyesen vagy online is megvalósíthatók.)

A szakdolgozat végleges formában való leadásának határideje: januári tervezett záróvizsga előtt minden év november 30-a, júniusi záróvizsga előtt április 20., amennyiben ezek munkaszüneti napra esnek, az azt követő első munkanap.

A szakdolgozat csak akkor adható le, ha azt a választott konzulens végleges formában látta, leadhatónak ítéli.

A szakdolgozatot csak elektronikus formában kell leadni – .pdf és szerkeszthető (.docx vagy .odt) formátumban – az ungvary.renata@semmelweis.hu e-mail-címre elküldve, illetve a Moodle felületre feltöltve.

A hallgatónak mellékelnie kell a konzultációs igazolólapot, melyen a konzulens aláírásával igazolja a két konzultáció megtörténtét, illetve azt, hogy elfogadja a dolgozatot (6. számú melléklet), továbbá a Szerzői Nyilatkozatot (5. számú melléklet). A Szerzői Nyilatkozat eredeti, aláírt változatát postán vagy személyesen el kell juttatni a képzés vezetőjéhez.

A hallgató a záróvizsga napjáig kérheti az erre szolgáló űrlapon a titkosítási kérelmét a titkosítás pontos indokának megjelölésével.

Javasolt ütemezés

Ajánlott a konzulensnek egyedi “szerződést” kötnie az együttműködésük módjáról, az ütemezésről – mit, mikor, milyen formában vár a konzulens a hallgatótól, mely időszakokban nem lesz elérhető stb. Az alábbiakban egy javasolt ütemezést mutatunk be.

Március 20-ig:	Téma kiválasztása, konzulens felkérése vagy kérvény beadása, amennyiben a választandó téma nem szerepel ebben a tájékoztatóban
Március 31-ig:	Döntés a választott téma befogadásáról vagy elutasításáról
A tavaszi vizsgaidőszak első napjáig:	Első konzultáció + részletes vázlat benyújtása (ld. szakdolgozati vázlat sablon a mellékletekben) A szakdolgozat tárgyából a félév végi aláírás megszerzésének feltétele: a szakdolgozati szemináriumhoz tartozó kontakt órákon, illetve egy személyes konzultáción való részvétel a konzulens tanárnál, aminek megtörténtét a konzulens tanár igazolja. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a szakdolgozati vázlat leadása.
Június 30-ig:	Bevezetés és első fejezet bemutatása a konzulensnek Kész kérdőív vagy összegyűjtött adatok vagy bármi, ami a kutatáshoz kell vagy az eset teljes dokumentációja
Szeptember 30-ig:	A fejezetek tartalma vázlagszerűen (felsorolásként), a releváns szakirodalmi hivatkozásokkal (milyen tartalmi lesznek annak a fejezetnek és mik a hivatkozások) Kutatás: ha kérdőíves volt, akkor eddigre le kell kérdezni, az adatoknak rendelkezésre kell állni + nagy vonalakban meg kell lennie, hogyan dolgozza fel a hallgató Eset: hasonló módon
Október 31-ig:	A késznek tartott szakdolgozat elküldése a konzulensnek A konzulens jelzi a szükséges módosításokat 1 héten belül.
November 10-ig:	A konzulens által jelzett szükséges javítások elvégzése
November 20-ig:	A leadás előtt a végső változat elküldése a konzulensnek
November 30-ig:	A szakdolgozat végső változatának leadása (e-mailben, illetve Moodle-ben feltöltve); ehhez kell a konzulensi engedély

A szakdolgozat védelése

A szakdolgozatról minden hallgató írásos véleményt fog kapni a bírálatra kijelölt oktatótól, amelyben szerepelni fognak a bíráló kérdései is, melyekre a hallgatónak a védelés során válaszolnia kell. A szakdolgozat védelésére a záróvizsga keretében kerül sor. Évente kétszer van lehetőség záróvizsgázni, a januári, illetve a júniusi záróvizsga-időszakban.

A dolgozatot egy opponens értékeli. A bírálatokat, a védelés előtt legkésőbb 5 nappal a Neptun rendszeren keresztül kapja meg a hallgató. A bíráló a NEPTUN-EFTR-ben kitöltött bírálati lapon kettő-öt kérdést tesz fel a szakdolgozat tartalmára vonatkozóan, a szakdolgozat bizottság által elvárt terjedelmű ismertetése, e kérdések és a bizottság esetleges további kérdéseinek hallgató által szóban történő megválaszolása jelenti a szakdolgozat megvédését.

Ha a szakdolgozatot a bíráló elutasította, a hallgató záróvizsgára nem bocsátható, csak a következő záróvizsga időszakban adhat be újabb diplomamunkát. A bírálat megismeréséig a hallgató előtt nem ismert az opponens.

Formai követelmények

Terjedelem, szerkezet, külalak

A **főszöveg terjedelme** minimum 30.000 – maximum 54.000 karakter (szóköz nélkül). [Ez kb. 16-30 A4-es, szabvány gépelt oldalnak felel meg.] **Főszövegben:** betűnagyság: 12-es; betűtípus: Times New Roman; 1,5-ös sorközzel nyomtatva; margók: 2,5 cm.

A terjedelemben a táblázatok és az irodalomjegyzék beletartozik, de az ábrák, lábjegyzetek, mellékletek és az ábra- és táblázatjegyzékek nem tartoznak bele.

Főszövegen kívüli részek: fedél, belső címlap, tartalomjegyzék, mellékletek, függelék, köszönetnyilvánítás, lábjegyzetek.

Szerkezet: a fedélen szerepeljen a „Simmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet” megjelölés, a „Szakdolgozat” felirat, továbbá a szerző neve és a benyújtás évszáma. A belső címlapon a fentiekén kívül fel kell tüntetni a szakdolgozat címét, a benyújtás helyét, valamint a konzulens és az intézet vezető nevét. A dolgozat áttekinthető, tagolt legyen, és kizárólag számítógéppel készülhet.

A fedőlapra és a belső címoldalra vonatkozó sablon a mellékletben megtalálható.

A főszövegben (bevezetés – fejezetek (benne az eset részletes bemutatása is, ha ebben a formában készül a dolgozat) – összegzés) a fő fejezetek római, az alfejezetek és az oldalak arab számmal **számozódnak** az oldalak jobb alsó sarkában. Az oldalak számozása a tartalomjegyzékkel indul.

Lábjegyzetek formátuma: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: egyszeres.

Ha a hallgató fakultatív mellékletként elkészíti dolgozatának szakmai folyóirat-publikáció változatát is, úgy kérjük, a választott folyóirat szerzői útmutatóját is csatolja a dolgozathoz a mellékletek közé.

Irodalomjegyzék, hivatkozások

A szakdolgozat elkészítésekor az **APA 7th hivatkozási rendszer szabályai** irányadóak. Az elkészítéshez javasolt hivatkozáskézelő szoftverek használata (pl.: Endnote, Zotero), de az alábbi leírás és példatár alapján a hivatkozások manuálisan is formázhatók. A Word is tartalmaz hivatkozáskézelő funkciót.

Szerző-évszám rendszer a főszövegben

- * A hivatkozások a főszövegben közvetlenül az utalás után állnak zárójelben.
- * Szó szerinti idézés és gondolatmenet ismertetése esetén is meg kell adni a pontos oldalszámot vagy fejezetet, amennyiben nem szakcikkéről, hanem nagyon terjedelmű műről van szó: (Wambach, 2019, p. 334) Az irodalomjegyzékben az érintett fejezetet kell forrásként megjelölni, lásd fejezet hivatkozása.
- * A zárójelben csak azokat az információkat szerepeltetjük, amelyek nem derülnek ki a szövegből: pl. Kitzinger (2008) gondolatmenete szerint...

Többszerzős művek:

- * Két szerző esetén a második vezetéknevet &-jellel kapcsoljuk az elsőhöz. Ha a nevek a főszöveg részét képezik, természetesen marad közöttük a kiírt kötőszó: (Morrison&Wambach, 2019).
- * Három vagy több szerző esetén az első szerző nevét már az első előfordulásakor is et al., kifejezés követi, majd az évszám: (Rowe et al., 2019).
- * Testületi szerzőre ugyanúgy hivatkozunk, mint személyre, de nagyon hosszú és bonyolult testületi nevek az első megjelenés után csonkolhatók: (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet [NCSSZI], 2012) második említéstől (NCSSZI, 2012)
- * A Bibliát nem kell felsorolni az irodalomjegyzékben, de a hivatkozásnak egyértelműen azonosítania kell az idézett kiadást, ill. fordítást.

Idézetek és parafrázisok

- * A szó szerinti idézetek és más szerzők tartalmi összefoglalásai jól különüljenek el a saját gondolatoktól.
- * A gondolatnak és az egyértelműségnek megfelelő hosszúságban idézzünk.
- * A szó szerinti idézeteket „idézőjelbe” tesszük, és pontosan, oldalszámmal együtt hivatkozunk: (Rowe et al., 2019, p. 181) vagy (Wambach, 2019, pp. 334-35).
- * Három sornál nem hosszabb idézetek a főszövegben folyamatosan szerepelnek idézőjelek között, utána zárójelben a pontos hivatkozás.
- * Legalább négy megkezdett sornyi idézetet külön bekezdésbe tördelünk, formailag is elkülönítve a főszövegtől (behúzással), ilyenkor elmarad az idézőjel.
- * A bővebb, két bekezdésnél / fél oldalnál hosszabb idézeteket, amennyiben mégis szükségesek, mellékletbe tesszük, a főszövegben csak utalunk rá.
- * Az idézőjelek között betűhíven követjük a forrásszöveget. Kihagyás kivételével a módosításokat szögletes zárójelbe tesszük: „A [mastitis] besorolás[a] általában azon alapul, hogy mennyire súlyosak a tünetek és el kell-e kezdeni antibiotikum adását.”
- * Amennyiben nem idézünk szó szerint, hanem más szerző gondolatát, véleményét, elméletét, vagy más által kidolgozott fogalmakat saját szavainkkal foglaljuk össze (parafrázis), ekkor is szükséges a hivatkozás pontos megadása: (Ramsay et al., 2005).
- * Az általunk készített szövegben bármiféle adatot használunk fel, annak forrását jelölni kell.

- * A hivatkozott szakaszok egyértelműsége értelmében, ha egy bekezdésnél hosszabb parafrázisról van szó, szükséges jelezni, hogy hol kezdődik a hivatkozás: pl. A következőkben Geddes munkája alapján mutatom be a laktáló emlő anatómiai felépítését.

Irodalomjegyzék

- * A hivatkozott művek **teljes** bibliográfiai leírása a tanulmány végén álló irodalomjegyzékben szerepel, továbbá **az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell** a dolgozatban.
- * Az irodalomjegyzékben a közlemények valamennyi szerzőjét fel kell tüntetni.
- * Azonos szerző és évszám esetén az egyes tételeket az ábécé kisbetűivel kell megkülönböztetni és a szövegbe írt hivatkozásokban is így szerepeltetni (Auerbach, 1990b).
- * Az irodalomjegyzékben a szakirodalmi források **az első szerző vezetékneve szerinti betűrendben** szerepelnek.
- * Azonos szerző esetén a megjelenés évszáma dönt a sorrend tekintetében.
- * Azonos vezetéknev esetén a megjelenés évszáma, majd a keresztnév betűrendje a döntő a sorrendet illetően.
- * Hiányzó adatok (évszám, kiadó) jelzése: n.d.
- * A külföldi nevek esetében is a vezetéknevet írjuk előre, majd vesszővel elválasztva a keresztnévet.
- * A szerzők keresztnévét minden esetben kezdőbetűvel rövidítjük, utána pont. Több keresztnév esetén a kezdőbetűk között szóközt hagyunk, az esetleges kötőjelet megtartjuk.
- * Két szerző esetén a felsorolás elemei közé is vesszőt teszünk, a második szerző neve elé &-jel kerül a vesszőt követően.
- * Több szerző esetén a felsorolás elemei közé is vesszőt teszünk, az utolsó szerző neve elé &-jel kerül a vesszőt követően.

További részletes leírás helyett alább néhány példa a leggyakoribb források feltüntetésére

Könyv:

- * Pilling, J. (2019). *Orvosi kommunikáció a gyakorlatban* (2. kiadás). Medicina Kiadó.
- * Cadwell, K., & Turner-Maffei, C. (2003). *Case Studies in Breastfeeding: Problem-Solving Skills and Strategies*. Jones & Bartlett Learning.

Könyvfejezet:

- * Wambach, K. (2019). Az emlővel kapcsolatos problémák. In K. Wambach & J. Riordan (Eds.) *Szoptatás és humán laktáció* (pp. 327-366). Semmelweis Kiadó.
- * Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2021). Medications, Herbal Preparations, and Natural Products in Breast Milk. In R.A. Lawrence & R. M. Lawrence. *Breastfeeding – A Guide for the Medical Profession* (9th ed., pp. 326-392). Elsevier.

Folyóirat cikk:

* Nyqvist K. H., & Kylberg E. (2008). Application of the Baby Friendly Hospital Initiative to Neonatal Care: Suggestions by Swedish mothers of very preterm infants. *Journal of Human Lactation*, 24(3), 252–262. <https://doi.org/10.1177/0890334408319156>

* Merten S., Dratva J., & Ackermann-Liebrich U. (2005). Do baby-friendly hospitals influence breastfeeding duration on a national level? *Pediatrics*, 116(5), e702–e708. <https://doi.org/10.1542/peds.2005-0537>

Szakdolgozat, disszertáció:

* Vass, R. A. (2020). *Hormonok vizsgálata az anyatejben*. [Doktori értekezés, Pécsi Tudományegyetem]. <https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/24129/vass-reka-anna-phd-2020.pdf>

* Szél, B. (2011). *A párkapcsolati összetartást segítő minták elemzése*. [Doktori értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem]. http://phd.lib.uni-corvinus.hu/541/1/szel_bernadett.pdf

Internetes források:

Global Breastfeeding Collective (2022). *Global breastfeeding scorecard*. Retrieved May 6, 2023, from <https://www.globalbreastfeedingcollective.org/global-breastfeeding-scorecard>

UNICEF (n.d.). Infant Feeding Patterns Database. Retrieved May 6, 2023, from <https://data.unicef.org/resources/infant-feeding-data-dashboard/>

Jogszabályokra való hivatkozás

A jogszabályra való hivatkozás nem számít szakirodalmi hivatkozásnak. Példa a helyes idézésre:

- * Törvényre: 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- * Rendeletre: 20/2008. (V. 14.) EüM rendelet az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerről
- * Határozatra: 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról.

Az APA stílusról további információ ezen a weboldalon található: <https://apastyle.apa.org/>

Tartalmi követelmények

A szakdolgozat tükrözze a képzésben megszerzett laktációs szaktanácsadói szemléletet, jártasságot, készséget. A hallgató dolgozatában adjon számot a témában való jártasságáról és szakirodalmi ismereteiről, és foglalja össze a tárgyalt témával kapcsolatos legfontosabb szaktudományos ismereteket. A szakdolgozat feleljen meg a hivatás-etika – különösen az anonimitás – követelményeinek.

A szakirodalom feldolgozásakor a hallgatónak alkalmaznia kell a kutatási eredmények elemzése kurzus és a szakdolgozati szakszeminárium során elsajátított ismereteket a szakirodalmi források relevanciájának és megbízhatóságának megítélésékor. A nagyközönségnek szánt ismeretterjesztő kiadványok – legyenek akár nyomtatottak, akár internetes források – nem számítanak szakirodalomnak. Amennyiben a dolgozat témája szükségessé teszi, hogy a hallgató ezekből idézzon (pl. mondanivalójának illusztrálása céljából), a forrást fel kell sorolni a szakirodalom jegyzékben, de ne számítható be a kötelező minimum szakirodalom közé. A hallgatói jegyzet – amely kézirat gyanánt készült – szintén nem szakirodalmi forrás. A „Fejezetek a laktációs szaktanácsadó képzés törzsanyagához” (Simmelweis Egyetem, 2012) c. kiadvány viszont megfelelő szakirodalmi forrásnak számít. A magyar nyelvű (orvosi stb.) tankönyvek csak abban az esetben szakirodalmi források, ha fejezeteit kielégítő szakirodalom jegyzék egészíti ki.

Bevezető fejezet: Tartalmaznia kell szakmai-személyes részt, melyben a szerző röviden bemutatkozik, közli témaválasztásának motívumait, jelzi személyes viszonyát a választott témához.

Fő rész: „*átfogó szakirodalom feldolgozás*” szakdolgozati forma esetén: Tartalmazza a szakirodalmi bemutatást (integráltan alkalmazva az elérhető hazai és nemzetközi irodalom anyagát), továbbá a témakifejtést a választott témának megfelelően. A szakirodalmi összefoglaló készítésekor ügyelni kell arra, hogy annak a címben megfogalmazott témáról kell szólnia, a szoptatással és anyatejjel kapcsolatos általános megállapításokat korlátozzuk a bevezető néhány mondatra.

„Esetbemutatás” szakdolgozati forma esetén: Mutassa be részletesen a klienssel való találkozás, kapcsolatfelvétel körülményeit, a kliens által megfogalmazott problémát, a laktációs szaktanácsadói segítségnyújtás részletes leírását: anamnézis felvétel, differenciáldiagnosztikai megfontolások, javasolt terápia, esetdokumentáció, az utánkövetés formája, kimenetel, esetleges további konzultációk vagy továbbküldés bemutatása. Az esetbemutatás leírása során térjen ki arra, hogy ebben a konkrét esetben hogyan érvényesültek a laktációs szaktanácsadói hivatás gyakorlásával kapcsolatos irányelvek, szabályok, különös hangsúlyt helyezve az etikai, hatásköri, és dokumentációs irányelvekre. A témakifejtéshez integráltan alkalmazva, tartalmazza ez a rész az elérhető hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozását is, melyek alátámasztják a laktációs szaktanácsadói segítségnyújtás választott formáját, a javasolt terápiát. A szakirodalomnak szorosan kapcsolódnia kell a tárgyalt esethez, a szoptatással és anyatejjel kapcsolatos általános megállapításokat a bevezető néhány mondatra szükséges korlátozni. Az esetről legalább egy fényképes dokumentáció is szerepeljen ebben a részben (fokozottan figyelve az anonimitásra és a képen látható személyek felismerhetetlenségére)!

„Saját kutatás” szakdolgozati forma esetén: Tartalmazza a kutatáshoz kapcsolódó, releváns szakirodalom bemutatását (beleértve az elérhető hazai és nemzetközi irodalom anyagát), továbbá az elvégzett kutatás részletes ismertetését (módszertan, statisztikai feldolgozás, eredmények, következtetések, a kutatás erősségei és korlátai. A saját kutatáshoz kapcsolódó szakirodalmi összefoglaló készítésekor ügyelni kell arra, hogy annak a kutatás témájáról kell szólnia, a szoptatással és anyatejjel kapcsolatos általános megállapítások pedig korlátozódnak a bevezető néhány mondatra.

„Projekt terv” szakdolgozati forma esetén: Tartalmazza a projekt témájához kapcsolódó releváns szakirodalom bemutatását (beleértve az elérhető hazai és nemzetközi irodalom anyagát), továbbá a projekt részletes ismertetését. A projekt tervhez kapcsolódó szakirodalmi összefoglaló készítésekor ügyelni kell arra, hogy annak a projekt témájáról kell szólnia, a szoptatással és anyatejjel kapcsolatos általános megállapítások pedig korlátozódnak a bevezető néhány mondatra.

Zárás: A hallgató összefoglalással és irodalomjegyzékkel zárja dolgozatát. Foglalja össze dolgozatának legfőbb mondanivalóját, üzenetét, és térjen ki arra, hogy saját munkája során miként tudja hasznosítani a dolgozatban bemutatott ismereteket. Természetesen ebben a laktációs szempontoknak kell dominálniuk.

Melléklet: A mellékletben kell szerepeltetni azokat a főszövegben meg nem jelenített adatokat és elemzéseket, amelyek a munka lényegi állításainak alátámasztására szolgálnak (amennyiben vannak ilyenek), illetve amelyek a hallgató szándéka szerint illusztrálják, szemléltetik a dolgozatban kifejtett témát. A kutatás során használt kérdőívet is a mellékletben kell szerepeltetni. A melléklet karakterszáma nincs korlátozva, és nem számítandó a dolgozat terjedelmébe.

Fakultatív speciális melléklet: A dolgozat egy átdolgozott, rövidített változata, mely egy hazai folyóirat szerzői útmutatója alapján készült. Ez a dolgozat végére illeszthető.

Plágiumszabályzat

A plágium minden formáját elítéljük és szankcionáljuk, függetlenül annak súlyosságától. A Plágiumszabályzat letölthető az Egészségügyi Közszerkeleti Kar honlapjáról:

https://semmelweis.hu/emk/files/2022/09/SE_EKK_Plagiurnszabalyzat_20221001.pdf

A mesterséges intelligencia használatának elvei

A hallgató a képzéshez köthető minden munkája során (pl. beadandó dolgozat, órai prezentáció, szakdolgozat) köteles a mesterséges intelligencia használatára vonatkozóan az alábbiak szerint tájékoztatást adni:

Nyilatkozat MI-használat nélküli munka esetén:

„Kijelentem, hogy jelen hallgatói munkámban mesterséges intelligencia alapú eszközt vagy technológiát semmilyen formában nem használtam.”

Nyilatkozat háttérkutatás során használt MI esetén (de generált szöveg nem került be):

„Kijelentem, hogy jelen munkám elkészítéséhez mesterséges intelligencia alapú technológiát a háttérkutatás és a témához kapcsolódó ismeretek bővítésének céljából használtam. Az MI által generált tartalom közvetlenül nem szerepel a munkámban.”

Nyilatkozat generált tartalom felhasználása esetén (idézett vagy átdolgozott formában beépítve):

„Kijelentem, hogy jelen munkám során az alábbiakban részletezett módon mesterséges intelligencia technológiát használtam olyan tartalmak előállítására, amelyek módosított vagy eredeti formában a dolgozat részét képezik. Az MI által generált tartalmak hitelességét ellenőriztem, felhasználásukat dokumentáltam és hivatkoztam.”

A 2. és 3. nyilatkozat esetén az alábbi kiegészítő adatok megadása kötelező:

- Felhasznált MI-eszköz neve és hivatkozása
- A megadott utasítás vagy kérdés (prompt)
- A hallgatói munka azon részeinek jelzése, amelyekben az MI által generált tartalom hatással volt a végeredményre (pl. bevezető, módszertan, diszkusszió, irodalomjegyzék).

A hallgatónak a szakdolgozat benyújtását megelőzően lehetősége van a konzulens (vagy a szakvezetők) segítségét kérni a Turnitin (plágium és MI-asszisztált szövegrészek ellenőrzésére szolgáló) program futtatására. A program jelzi azokat a szövegrészeket, amelyekben nagyfokú hasonlóságot vagy MI-felhasználást detektál. A hallgatónak így még a benyújtás előtt lehetősége van a javításokra, módosításokra, egyrészt szövegegyezés esetén a parafrázisok és az idézetek helyes használatára, másrészt MI-felhasználás esetén a pontos folyamatok dokumentálására és hivatalos nyilatkozattételre. A plágium elkerülése és az MI-felhasználás szabályszerű alkalmazása kizárólag a hallgató felelőssége.

Benyújtást követően nagyfokú szövegegyezés és nem dokumentált és hivatalos nyilatkozatba nem foglalt MI-felhasználás esetén a kari Plágiumszabállyal összhangban a dolgozat értékelése elégtelen.

A szakdolgozat benyújtásának módja

A szakdolgozatot elektronikus formában kell elküldeni a megadott határidőig. LEHET egy nyomtatott példányt is leadni, ennek annyi előnye van, hogy a záróvizsga bizottság kézbe tudja venni, bele tud lapozni.

Az elektronikus és nyomtatott anyagnak teljes mértékben meg kell egyeznie.

A kinyomtatott példányt a hallgató a védés után visszakapja, így annak kötési módja a hallgató döntésére van bízva (lehet spirál vagy bőrkötéses formában is).

Nyomtatott példány leadása esetén is külön lapon kell benyújtani a Szerzői Nyilatkozat (5. számú melléklet) eredeti aláírt példányát.

Fotók felhasználása

A képmáshoz való jogról a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:48. § (1) bekezdése rendelkezik, amely kimondja, hogy képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához **az érintett személy hozzájárulása szükséges.**

A hozzájárulás történhet ráutaló magatartással, szóban vagy írásban, azonban a képek szenzitív, személyes tartalma miatt javasoljuk egy írásbeli hozzájáruló nyilatkozat kitöltését. **Ami fontos, hogy mind a fénykép elkészítéséhez, mind a felhasználásához hozzá kell járulni.**

Mivel a nyilatkozat kitöltésével adatot ad meg nekünk az érintett személy, amelyet kezelni fogunk, így a GDPR-ra vonatkozó utalásokat, hivatkozásokat is fel kell tüntetni a dokumentumban. Az arcokat nem kell kitakarni, ha megadta a hozzájárulást a felhasználáshoz, akkor feltüntethető a kép a hallgatói munkákban.

Mindezen szempontok alapján elkészült egy nyilatkozat sablon, amelyet fel lehet használni a szakdolgozat vagy más beadandók készítése során.

A szakdolgozat értékelése

A szakdolgozat értékelésekor, illetve az érdemjegy kialakításakor az opponens a következő szempontokat és súlyozást veszi figyelembe:

1. Az elfogadhatóság kritériumai

Ezek hiányában a dolgozat automatikusan elutasításra kerül.

- * előírásoknak megfelelő terjedelem és a szerkezeti részek megléte
- * előírásoknak megfelelő formai követelmények
- * etikai szempontok figyelembevétele a szakdolgozati eset megírásakor (minden olyan adatot, amely az eset személyazonosságát, kilétét felismerhetővé tenné, TILOS a leírásban feltüntetni!)
- * adatok eredetiségének igazolhatósága
- * plágium kizárhatósága

2. Formai értékelés

Az alábbi 5 szempont mindegyikére 1-5 pont adható.

- * a dolgozat szerkezeti részei mennyire felelnek meg a követelményeknek, mennyire áttekinthető és strukturált
- * arányok: a dolgozatban az előírtaknak megfelelő arányban oszlanak-e el az egyes részek
- * hivatkozások: a szövegben megjelenő hivatkozások a hivatalos előírásoknak megfelelően szerepelnek-e
- * irodalomjegyzék: az irodalomjegyzékben megjelenő szakirodalmak a hivatalos előírásoknak megfelelően szerepelnek-e
- * helyesírás és nyelvhelyesség

3. Tartalmi értékelés

- * Bevezető: a témaválasztás indoklása 1-5 pont
- * Elméleti háttér ismerete, bemutatása: A választott témához, esethez, kutatáshoz vagy projekthez kapcsolódó megfelelő szakirodalmi háttér (elméletek, módszertani ismeretek) kiválasztása és bemutatása. Az elmélet érthető ismertetése és összekapcsolása a választott témával vagy esettel. 1-20 pont
- * Fő rész: 1-35 pont
 - Átfogó szakirodalom feldolgozás szakdolgozati forma esetén: A választott téma kifejtése mennyire alapos és teljes körű; milyen mértékben dolgozta fel a hallgató a rendelkezésre álló szakirodalmat; mennyire látja át és képes megfogalmazni az összefüggéseket; helyesek-e a következtetései? Különösen fontos szempont, hogy a laktáció vonatkozó kérdéskörét mennyire alaposan járta körül és tárgyalja a hallgató a dolgozatában.
 - Esetbemutatás szakdolgozati forma esetén: Az eset leírása tartalmazza-e részletesen a klienssel való találkozás, kapcsolatfelvétel körülményeit, a kliens által megfogalmazott problémát, a laktációs szaktanácsadói segítségnyújtás részletes leírását: anamnézis felvétel, differenciáldiagnosztikai megfontolások, javasolt terápia, esetdokumentáció, az utánkövetés formája, kimenetel, esetleges további konzultációk vagy továbbküldés bemutatása. Az esetbemutatás leírása során kitér-e arra, hogy ebben a konkrét esetben hogyan érvényesültek a laktációs szaktanácsadói hivatás gyakorlásával kapcsolatos irányelvek, szabályok, különös hangsúlyt helyezve az etikai, hatásköri és dokumentációs irányelvekre. A kapcsolódó szakirodalom összefoglalása mennyire releváns.
 - Saját kutatás szakdolgozati forma esetén: A kutatás módszertana mennyire felelt meg a választott téma feldolgozásához, a feltett kérdések megválaszolásához; a kérdőív minősége (ha volt); az eredmények értékelése (leíró statisztika elegendő) és értelmezése mennyire volt sikeres; a következtetések mennyire helytállóak.
 - Projekt terv szakdolgozati forma esetén: Mennyire sikerült meghatározni a projekt célját és célcsoportját; a projekt tartalma mennyire átfogó, mennyire sikerült úgy kialakítani, hogy több ponton elősegítsék a kitűzött célt, egymás hatását erősítve; mennyire kidolgozott a projekt terv (tartalom, ütemterv, költségvetés, marketing, hatásmérés stb.)

* Zárás: a dolgozat legfőbb mondanivalójának, üzenetének összefoglalása; személyes következtetések
1-5 pont

* Szakirodalom: a hivatkozott szakirodalom minősége és mennyisége – mennyire releváns és teljeskörű a feldolgozott irodalom
1-10 pont

VII. A záróvizsgára bocsátás feltételei

Mindazok, akik az I., II. és III. félév követelményeit maradéktalanul teljesítik, a III. félév végén abszolutóriumot (végbizonyítvány) kapnak. Erről, azaz az abszolutórium megszerzéséről, igény szerint, hallgatói kérésre külön igazolást is kiállít az Egyetem. Ez az igazolás jelzi a tanulmányok elvégzését és a szükséges gyakorlati idő meglétét, de nem minősül a szakképzettség/képesítés megszerzésének. A szakképzettséget igazoló oklevél a sikeres záróvizsga után kerül kiállításra.

Záróvizsgára jelentkezni, illetve azon részt venni csak abszolutóriummal, határidőre leadott szakdolgozattal, a szükséges gyakorlati órák igazolásának megszerzésével lehet.

A záróvizsga három részből áll.

1. Az írásbeli záróvizsgán a hallgató számot ad a három félév kötelező kurzusainak tudásanyagából. A számonkérés alapja az órákon elhangzott tudásanyag, a kiadott jegyzet, illetve a tárgyakhoz tartozó kötelező olvasmányok. A vizsga legalább 65%-os teljesítmény elérésekor tekinthető sikeresnek, továbbá minden előre megadott részterületen szükséges a legalább 60%-os eredmény. Az írásbeli vizsga értékelése ötfokozatú:

- 64%-ig elégtelen
- 65% - 74%-ig elégséges
- 75% - 83%-ig közepes
- 84% - 89%-ig jó
- 90%-tól jeles

2. A szóbeli vizsga első részében a szakdolgozat védésére kerül sor, ahol a hallgatónak legfeljebb 10 percben prezentálnia kell a szakdolgozatot, majd az opponensi bírálóban feltett gyakorlati és elméleti kérdésekre, illetve a védés során a bizottsági tagok kérdéseire kell válaszolnia.

3. A szóbeli vizsga második részében a hallgató szóban is bemutatja, hogy a képzés során megszerzett tudásanyagot integráltan tudja alkalmazni. A három félév kötelező tudásanyagára épülő – a honlapon legkésőbb a második félév végéig közzétett – tételek közül kell kidolgoznia, és bemutatnia egy húzott tételt. A szóbeli vizsga értékelése ötfokozatú:

- elégtelen
- elégséges
- közepes
- jó
- jeles

A záróvizsga minősítését az elméleti vizsgákra, a szakdolgozatra és a szakdolgozat védésére adott érdemjegyek átlagából a következő képlet alapján számítjuk:

$$ZV = (\acute{I}V + SZV + SZ + V) / 4,$$

ahol

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

Í = írásbeli vizsga osztályzata

SZV = szóbeli vizsga osztályzata

SZ = szakdolgozatra kapott jegy

V = a szakdolgozatvédésre kapott jegy

E képlet alapján a záróvizsga lehetséges minősítése:

5 : kiváló

4,51 – 4,99 : jeles,
3,51 – 4,50 : jó,
2,91 – 3,50 : közepes,
2,00 – 2,90: elégséges
ha bármely részjegy elégtelen : a záróvizsga minősítése elégtelen.

Az oklevél minősítése laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szakon záróvizsga jegy (a szakdolgozatra kapott jegy, a szakdolgozat védésére kapott jegy, az írásbeli elméleti vizsgára kapott jegy és a szóbeli elméleti vizsgára kapott jegy egyszerű átlaga) és az összes érdemjegy kreditekkel súlyozott átlagának egyszerű átlaga.

E képlet alapján az oklevél lehetséges minősítése:

4,51 – 5 : kiváló,
3,51 – 4,50 : jó,
2,51 – 3,50 : közepes,
2,00 – 2,50 : elégséges

VIII. A laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak
2. A szakirányú továbbképzésben szerorzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: laktációs szaktanácsadó
3. A szakirányú továbbképzés képzési területe: orvos- és egészségtudomány
4. A felvétel feltétele(i):
5. A képzési idő félévekben meghatározva: 3 félév
6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit
7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerorzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A képzés célja: humán segítő foglalkozású alapidiplomával rendelkező szakemberek továbbképzése, szemléletének alakítása annak érdekében, hogy munkájukat a laktáció terén korszerű ismeretekkel gyarapodva magasabb szinten végezdhessék.

A laktációs szaktanácsadó

Tudása:

- birtokában van mindazon elméleti ismereteknek és gyakorlati készségeknek, amellyel kompetens segítőként, megfelelően tudja ellátni laktációs szaktanácsadói feladatát mind a rutinszerű, mind pedig a speciális esetekben, a fogamzás előtti időszakról kezdődően a gyermek egyéves korán túl is;
- ismeri és praxisában integráltan alkalmazza a laktáció kulturális, pszichoszociális, táplálkozásbeli és farmakológiai vonatkozásait;
- ismeri és adekvátan képes használni a felnőttképzés megfelelő módszereit a klienseivel, az egészségügyi szakemberekkel folytatott és a csoportos / közösségi oktató-nevelő munkájában;
- ismeri és megfelelő módon értelmezni is képes a friss kutatási eredményeket, hogy eldönthesse, mely módszereket célszerű a gyakorlatban is alkalmaznia;
- klienseivel végzett munkáját megfelelő módon, pontosan dokumentálja, ismeri a dokumentációra vonatkozó szabályokat;
- ismeri és betartja az Egészségügyi Világszervezet „Anyatejet és szoptatást helyettesítő termékek forgalmazására vonatkozó nemzetközi kódex”-ének előírásait.

Képességei:

- helyes problémafelismerő és jó problémamegoldó képességgel rendelkezik;
- adekvátan és reflektált módon használja emberismeretét, konzultációs képességét, valamint a tanult családi és csoportos módszereket a laktációs tanácsadói gyakorlata során;
- a segítségre szoruló embertárs és problémája iránt magas szintű empátiás készséggel rendelkezik;
- birtokában van a megfelelő kommunikációs készségeknek, mellyel a kliensei, illetve a többi egészségügyi dolgozó felé fordulhat;
- támogató, együttműködő magatartást tanúsít klienseivel szemben, figyelembe véve a családok egyéni igényeit;

- tiszteletben tartja kliensei önálló döntési jogát, és hozzásegíti őket a megadott megfelelő információk alapján meghozandó döntésükhöz, és mindezek révén mindig optimális egészségügyi ellátást nyújt;
- az egészségügyi ellátórendszer részeként tevékenykedik olyan módon, hogy szükség esetén klienseit továbbküldi a megfelelő egészségügyi szakemberhez, illetve támogató szervezethez.

Attitűdje:

- fejlett szakmai és személyes önismeret, önreflexiós készség;
- őszinte, hiteles, nyílt kommunikációra való készség;
- a kliens feltétlen elfogadására való megfelelő nyitottság;
- a segítő hivatás megfelelő gyakorlásához elvárható magas szintű erkölcsi, etikai érzék.

Autonómiája és felelőssége:

A végzett hallgató(k)

- alkalmassá válnak eredeti szakmájuk magasabb szintű gyakorlására, továbbá a humán laktációval kapcsolatos speciális helyzetek és problémák szakszerű ellátására;
- számára az egészségügyi dolgozók kötelező továbbképzési rendszerében a képzés elvégzése beszámítható olyan mértékben, amilyen mértékben a továbbképzésért felelős szerv azt elismeri;
- számára lehetőség nyílik laktációs szaktanácsadó szerepkör / feladatkör / munkakör betöltésére, azon intézményekben, amelyek ezt igénylik, illetve létrehozzák;
- konzultációs feladatokat láthatnak el a munkakörüknek megfelelő tevékenységi körükben, a laktációval kapcsolatos problémák esetében;
- felkérésre részt vállalhatnak az adott intézmény szakmai protokolljainak kidolgozásában, véleményezésében;
- elhivatottak a szoptatás támogatása érdekében a munkahelyükön, az egészségügyi szakmán belül és bármilyen közösségi fórumon, szakmai tudásuknak karbantartása és fejlesztése érdekében rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken;
- képesítését a megadott időszakonként megújítja, érvényes működési engedély nélkül nem tevékenykedik;
- munkáját a szakma etikai kódexének, valamint a helyi törvényeknek és szabályoknak megfelelően végzi;
- munkája és annak körülményei megfelelnek a higiénés elvárásoknak.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Tanácsadói készségeket fejlesztő stúdiumok: 9 kredit

A tanácsadás pszichológiája; A rendszerszemléletű családkonzultáció alapjai; Laktációs tanácsadói helyzetgyakorlatok; Egyéni sajátélmény-konzultáció

Laktációs elméleti ismeretek: 16 kredit

A laktáció biológiai alapjai; Az egészséges csecsemő és természetes szükségletei; A csecsemőtáplálás szociokulturális vonatkozásai; Hivatásetika

Klinikai ismeretek: 45 kredit

A laktáció támogatásának elméleti és gyakorlati kérdései; Az anya testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai; A gyermek testi-lelki egészségének laktációs vonatkozásai; Klinikai laktációs tanácsadási gyakorlat; Terepmunka tutoriális kíséréssel

Hivatás integrált alkalmazását elősegítő stúdiumok: 12 kredit

Nemzetközi állásfoglalások ismerete; Kutatási eredmények elemzése; Esetmegbeszélés, tevékenységkísérés; A laktációs ismeretek közösségi oktatásának kommunikációs és módszertani alapjai

Szakdolgozati szakszeminárium: 3 kredit

Kötelezően választható stúdiumok: 5 kredit

Primer prevenciós programszervezés; Szakirodalom-feldolgozási kurzus; Irodalomkutatói módszerek

9. A szakdolgozat kreditértéke: 0

IX. Mellékletek

1. melléklet

A szakdolgozat fedelének formája

Laktációs Szaktanácsadó
Szakirányú Továbbképzési Szak

SZAKDOLGOZAT

SEMMELWEIS EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KÖZSZOLGÁLATI KAR

2020

KISS IBOLYA

2. melléklet

A szakdolgozat belső címlapjának formája:

SZAKDOLGOZAT

Kiss Ibolya:
Indukált laktáció - esetbemutató

SEMMELWEIS EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KÖZSZOLGÁLATI KAR
MENTÁLHIGIÉNÉ INTÉZET

Konzulens:
Nagy Jolán

Intézetigazgató:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit

BUDAPEST

2025

3. melléklet

Előzetes szakdolgozati tématerv sablon

(Ezzel, és egy rövid kísérő levéllel kell megkeresni a választott, felkérni tervezett konzulentst.)

Laktációs Szaktanácsadó

Szakirányú Továbbképzési Szak

X/Y évfolyam

Előzetes szakdolgozati tématerv

1. A szakdolgozat írójának neve és munkahelye:
2. A szakdolgozat írójának elérhetőségei (E-mail, Telefon, Mobil telefon):
3. A választott szakdolgozati forma (aláhúzendő):
 - Átfogó szakirodalom feldolgozás
 - Esetbemutatás a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával
 - Saját kutatás (felmérés, adatfeldolgozás) a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával
 - Projekt terv (ismeretterjesztő program, működésmód, protokoll stb.) kidolgozása a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával

(Külön jelölendő, ha valamely folyóirat szerzői útmutatója alapján készül a dolgozat!)
4. A szakdolgozat tervezett címe:
5. A témaválasztás személyes motivációi:
6. A szakdolgozat kérdésfelvetései, melyre választ keresne a szerző:
7. A téma feldolgozásának tervezett módja:
8. A témához tartozó résztémák, témakörök, melyek kifejtése része lehet a dolgozatnak:
9. Elképzelések szakirodalmi forrásokra, melyek felhasználhatók a témakifejtés során (legalább három szakirodalmi hivatkozás):
10. Egyéb megjegyzések, kérdések:

4. melléklet

Szakdolgozat vázlat sablon

Laktációs Szaktanácsadó
Szakirányú Továbbképzési Szak
X/Y évfolyam

Szakdolgozat vázlat

1. A szakdolgozat írójának neve:
2. Konzulens neve, akivel az első személyes találkozás során a jelenlegi vázlat egyeztetése megtörtént:
3. A jelzett első konzultáció időpontja és helye:
4. A szakdolgozat munkacíme:
5. A szakdolgozat írójának munkahelye:
6. A szakdolgozat írójának E-mail címe:
7. A választott szakdolgozati forma (aláhúzendő):
 - Átfogó szakirodalom feldolgozás
 - Esetbemutatás a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával
 - Saját kutatás (felmérés, adatfeldolgozás) a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával
 - Projekt terv (ismeretterjesztő program, működésmód, protokoll stb.) kidolgozása a kapcsolódó szakirodalom feldolgozásával

(Külön jelölendő, ha valamely folyóirat szerzői útmutatója alapján készül a dolgozat!)
8. A témaválasztás személyes motivációinak rövid bemutatása:
9. A szakdolgozat kérdésfelvetései, melyre választ keres a dolgozatában a szerző:
10. A téma feldolgozásának módszerei:
11. A dolgozat tartalomjegyzéke (jelölve a tervezett terjedelmet, oldalszámokat):
12. Három releváns szakirodalmi forrás megnevezése, melyre támaszkodik majd a szerző a feldolgozás során. (A hivatkozott irodalmakra vonatkozó, megadott formai követelmények szerint megadva a három szakirodalmat.)
13. Tervezett mellékletek bemutatása:
- +1. Megjegyzések a vázlatához:

5. számú melléklet

SZERZŐI NYILATKOZAT

a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról

„Alulírott (Név, Neptun kód:), mint a szakdolgozat szerzője nyilatkozom arról, hogy
dolgozatom elkészítésénél (melynek címe:

.....
.....)

a megadott jegyzéken túl, a bibliográfiában felsorolt nyomtatott és online szakirodalmon kívül más
irodalmat nem használtam fel. A dolgozatom önálló, saját munkám. A dolgozat készítésére vonatkozó
szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében, betartottam.

Kijelentem továbbá, hogy a dolgozat elkészítése során a mesterséges intelligencia eszközöket a Tanulmányi
Tájékoztatónak megfelelő módon, átláthatóan és felelősen használtam, a felhasználás módszertanát
pontosan megjelöltem. Az MI által generált tartalmak hitelességét minden esetben ellenőriztem. Jelen
nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot nem magam
készítettem, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az Egyetem ellenem fegyelmi
eljárást indíthat.

.....
Hallgató

Budapest, dátum

6. számú melléklet

Semmelweis Egyetem – EKK – Mentálhigiéné Intézet
Laktációs Szaktanácsadó Szakirányú Továbbképzés

ZÁRÓDOLGOZATI KONZULTÁCIÓS IGAZOLÓLAP

A hallgató neve:

A záródolgozat címe:

.....
.....

A konzulens neve:

Igazolás a konzultációs alkalmak megtörténtéről és időpontjáról

Pontos dátum Konzulens aláírása

1.

2.

Igazolom, hogy a hallgató teljesítette konzultációs kötelezettségeit, a szakdolgozatot végleges formájában elfogadom:

.....
Konzulens aláírása